

CRNA GORA
AGENCIJA ZA ZAŠTITU LIČNIH PODATAKA
I SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA

IZVJEŠTAJ

O STANJU ZAŠTITE LIČNIH PODATAKA U CRNOJ GORI ZA 2013. GODINU

Podgorica, mart 2014. godine

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

SADRŽAJ

UVOD

1.OPŠTI PRAVNI OKVIR

- 1.1.Zaštita ličnih podataka
- 1.2.Usaglašavanje zakonodavstva

2.AGENCIJA ZA ZAŠTITU LIČNIH PODATAKA

- 2.1. Nadležnosti
- 2.2.Ovlašćenja
- 2.3.Unutrašnja organizacija i popunjenošć radnih mesta
- 2.4.Budžet Agencije za 2013. godinu
- 2.5. Plan rada
- 2.6 Izvještavanje o aktivnostima Agencije u vezi pretpriistupnih pregovora

3.EVIDENCIJA ZBIRKI LIČNIH PODATAKA

- 3.1. Dostavljanje zbirke ličnih podataka
- 3.2. Registar

4.ODNOSI S JAVNOŠĆU

- 4.1.Web starnica
- 4.2.Elektronski i štampani mediji
- 4.3.Brošure
- 4.4. Edukacije
- 4.5.Saradnja sa drugim institucijama

5.MEĐUNARODNA SARADNJA

6. MIŠLJENJA U VEZI PRIMJENE ZAKONA

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

7.DAVANJE PREDLOGA I PREPORUKA ZA UNAPREĐENJE ZAŠTITE LIČNIH PODATAKA

8.DAVANJE SAGLASNOSTI U VEZI SA USPOSTAVLJANJEM ZBIRKI LIČNIH PODTAKA

9. NADZOR

 9.1. Redovan nadzor

 9.2. Vanredni nadzor

10.ANALIZA STANJA ZAŠTITE LIČNIH PODATAKA

11.PLANIRANE AKTIVNOSTI ZA 2014. GODINU

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

“Tvoje sveto, a i moje sveto; čuvaj svoje, u moje ne diraj”

Valtazar Bogišić

Pravna izreka tvorca prvog civilnog zakona Crne Gore svakako može poslužiti kao svojevrsni princip onoga što bi se modernim jezikom označilo kao pravo privatnosti ali ona, istovremeno, predstavlja i dobar uvod za promišljanje problematike vezane za ovo pravo .

Zaštita privatnosti, plod je dugotrajnog procesa rađanja ustanova i kulture civilnog društva a koje je prvi put kao pravo ustanovljeno opštom Deklaracijom Ujedinjenih nacija iz 1948. godine, zabranom proizvoljnog miješanja u privatni život, porodicu, dom ili prepisku. Osnovna ideja zaštite prava na privatnost, iako isto nije preciznije definisano ni Evropskom konvencijom o ljudskim pravima, a na koje se primjenjuje član 8. Konvencije jeste ta, da postoje sfere života svakog pojedinca u koje država ne smije da se miješa, osim u onim situacijama kada su kumulativno ispunjeni uslovi iz stava 2 ovog člana: da takvo miješanje bude u skladu sa zakonom, kada ima legitimni cilj, i kada je ono “neophodno demokratskom društvu”.

Zaštita podataka o ličnosti, kao dio korpusa prava privatnosti , zakonski je regulisana u većini evropskih zemalja već više decenija. Državama je prepustena inicijativa da se pri regulisanju ove materije opredijele u pogledu sadržaja i obima zaštite ličnih podataka, gdje mogu iskazati određene specifičnosti. Međutim, svaka država mora da se pridržava utvrđenih načela. To su: načelo zakonitosti i nepristrasnosti pri obradi podataka, načelo tačnosti podataka, načelo obavještenosti i načelo dostupnosti podataka, koje imaju i odgovarajuće izuzetke (zaštita bezbjednosti zemlje, monetarnih interesa države, suzbijanje krivičnih dela i zaštita prava i sloboda drugih), zatim, načelom zabrane diskriminacije, odnosno posebne zaštite posebne kategoriju ličnih podataka i sl.Drugim riječima, stvoren je pravni mehanizam koji omogućava da svako lice ima pravo da zna i kontroliše ko koristi informacije o njemu, kada i u koje svrhe, da li ima ovlašćenja za to, da li je došlo do promena tih informacija, zašto i u koje svrhe.

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

Svakako da razvoj nauke i tehnologije, posebno razvoj savremenih komunikacija, uvođenjem novih informacijskih sistema i stvaranjem velikih "banaka" podataka u svim područjima, ima nesporno korisne efekte, ali se, istovremeno, stvaraju i pretpostavke za nove oblike ugrožavanja ljudske privatnosti odnosno zloupotrebe podataka o ličnosti. Informacije na osnovu kojih se utvrđuje ili se može utvrditi identitet određene osobe mogu se zloupotrijebiti za nadziranje i usmjeravanje njenog ponašanja i navika, za trgovinu i razmjenu baza podataka o pojedincima na tržištu, za krađu identiteta, za pokušaje realizacije totalitarnih koncepata kontrole društva, kao i razne druge oblike zloupotreba.

Crna Gora je donošenjem Zakona o zaštiti podataka o ličnosti ("Sl. list Crne Gore", br. 79/08 od 23.12.2008, 70/09 od 21.10.2009, 44/12 od 09.08.2012), uspostavila precizan regulatorni okvir za borbu protiv zloupotreba ove vrste. Formiranje Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama (u daljem tekstu: Agencija) kao nezavisnog nadzornog organa, institucionalni je garant zaštite ličnih podataka svih građana u Crnoj Gori bez obzira na državljanstvo, rasu, boju kože, pol, jezik, vjeru, političko i drugo uvjerenje, socijalno porijeklo, imovno stanje, obrazovanje, društveni položaj ili drugo lično svojstvo. Svakako da je jedan od najvažnijih ciljeva Agencije da bude kao takva prepoznata u javnosti. Imajući u vidu da Agenciji nedostaju odgovarajući kapaciteti, u smislu ljudskih resursa i finansiranja, što predstavlja kontinuirani problem u radu, ne može a da se ne konstatuje činjenica da su uloženi veliki napori Agencije da kroz razne edukacije, saradnju sa drugim organima i institucijama, medijima i NVO sektrom, davanjem mišljenja, vršenjem nadzora, preporukama, analizama pozitivnog zakonodavstva i donesenim odlukama i dr. podigne svijest o važnosti zaštite ličnih podataka. S tim u vezi, podnosi se četvrti izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka u Crnoj Gori.

Agencija podnosi Skupštini Crne Gore Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka u 2013. godini, koji predstavlja obavezu iz člana 62 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti u kome objavljuje analizu stanja u oblasti zaštite ličnih podataka, postupaka pokrenutih na osnovu ovog zakona i naloženih mjera, kao i podataka o stepenu poštovanja prava lica prilikom obrade ličnih podataka.

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

Svi izrazi koji se u ovom Izvještaju koriste za fizička lica u muškom rodu obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

1.OPŠTI PRAVNI OKVIR

1.1. Zaštita ličnih podataka

Zaštita ličnih podataka se obezbeđuje primjenom normi pravnog okvira koji čine Ustav, ratifikovani međunarodni ugovori i opšte prihvaćena pravila međunarodnog prava, kao i domaće zakonodavstvo.

Ustav Crne Gore iz 2007. godine u preambuli kaže da su opredjeljenja građana Crne Gore da žive u državi u kojoj su osnovne vrijednosti, između ostalih i poštovanje ljudskih prava i sloboda, kao i demokratija i vladavina prava.

Ustav CG članom 6 jemči i štiti prava i slobode, proklamuje ih nepovredivim i obavezuje svakoga da ih poštuje.

U članu 9 Ustava stoji da su potvrđeni i objavljeni međunarodni ugovori i opšteprihvaćena pravila međunarodnog prava sastavni dio unutrašnjeg pravnog poretka, te da imaju primat nad domaćim zakonodavstvom i neposredno se primjenjuju kada odnose uređuju drugačije od unutrašnjeg zakonodavstva. Jedno od osnovnih ljudskih prava je i pravo na privatnost. Pravo na privatnost se razrađuje članom 40, na način da se svakom garantuje poštovanje privatnog i porodičnog života.

Nepovredivost tajnosti pisama, telefonskih razgovora i drugih sredstava opštenja se garantuje u članu 42. Odstupanje od ovog načela je moguće samo na osnovu odluke suda, ako je to neophodno za vođenje krivičnog postupka ili iz razloga bezbjednosti Crne Gore.

Zaštita podataka o ličnosti se jemči članom 43, zabranjuje se upotreba podataka ličnosti van namjene za koju su prikupljeni i daje se pravo svakome da bude upoznat sa podacima koji su prikupljeni o njegovoј ličnosti i pravo na sudsku

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

zaštitu u slučaju zloupotrebe. Iz ove odredbe Ustava proizilaze i principi na kojima se mora temeljiti obrada i zaštita podataka o ličnosti

- načelu zakonitosti i poštene obrade podataka;
- načelu srazmjerneosti;
- načelu tačnosti podataka;
- načelu zaštite podataka;
- načelu zabrane obrade posebne kategorije podatka;
- pravu na informaciju;
- pravu na pristup podacima;
- pravu na sudsku zaštitu lica čiji se podaci obrađuju i pravu na odštetu;

Zakon o zaštiti podataka o ličnosti, donijet 2008. godine, a izmjene i dopune istog 2009. i 2012. godine, upravo razrađuju garanciju iz člana 43 Ustava Crne Gore. Osim ovih domaćih propisa dio pravnog poretka su i Evropska konvencija o osnovnim pravima i slobodama koju je Državna zajednica Srbija i Crna Gora ratifikovala 2004. godine i Konvencija za zaštitu lica vezano za automatsku obradu ličnih podataka Savjeta Evrope iz 1981. godine koju je Državna zajednica Srbija i Crna Gora ratifikovala 2005. godine. Član 8 Evropske Konvencije o ljudskim pravima između ostalog štiti privatni život i prepisku pojedinaca. Konvencija za zaštitu lica vezano za automatsku obradu podataka sadrži osnovna pravila za kvalitetnu zaštitu ličnih podataka u procesu automatske obrade. Tu se zapravo radi o minimumu standarda koji države, koje su je ratifikovale, moraju da primijene. Ova Konvencija je i osnova za Direktive Evropske Unije.

Što se tiče domaćeg pravnog okvira, on postoji još od Ustava SRJ iz 1992. godine i Zakona o zaštiti podataka o ličnosti SRJ iz 1998. godine, ipak treba dodati da nijesu poznati slučajevi zaštite ovog prava po ovom pravnom osnovu. To, prije svega, vodi zaključku da građani nijesu bili upoznati o svojim pravima, a ne da je ovo pravo u praksi štićeno, te da nije bilo razloga za pokretanje postupaka. Još jedan veliki razlog je to što po Zakonu iz 1998. godine nije postojalo nezavisno tijelo koje bi štitilo lične podatke već je za to bilo nadležno Savezno Ministarstvo pravde.

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

1.2. Usaglašavanje zakonodavstva

Donošenje i usaglašavanje Zakona o slobodnom pristupu informacijama, Zakona o tajnosti podataka i Zakona o zaštiti podataka o ličnosti ima za cilj da obezbijedi uspostavljanje ravnoteže između prava i interesa građana i javnosti na pristup informacijama i potrebe da se štiti privatnost pojedinca i spriječi nanošenje štetnih posljedica po javne interesu.

Uspostavljanje ravnoteže između prava građanina i javnosti „da zna“, odnosno da ima pristup informacijama u posjedu organa vlasti i prava na privatnost u praksi se postiže implementacijom standarda „propisani režim ograničenja“, odnosno izuzetaka u odnosu na pravo pristupa informacijama“, na koje se poziva Zakon o slobodnom pristupu informacijama.

Sa druge strane stoji potreba da se zaštiti država i obezbijedi efikasnost pojedinih njenih politika, zahtjeva da se određene informacije označe tajnim i tako zaštite od objavljivanja u određenom vremenskom periodu. Evidentno je da naznačena tri zakona nijesu bila međusobno harmonizovana, što je predstavljalo poteškoću u ostvarivanju prava na pristup informacijama, odnosno dokumentima koja posjeduju organi vlasti.

Polazeći od navedenog, rukovodeći se ustanovljenim međunarodnim standardima koji su sadržani u odredbama Međunarodne Konvencije o građanskim i političkim pravima (ICCPR), Evropske konvencije o ljudskim pravima (EHCR) i Konvencije Savjeta Evrope o pristupu zvaničnim dokumentima Skupština Crne Gore je donijela novi Zakon o slobodnom pristupu informacijama, izmjene i dopune Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, i izmjene i dopune Zakona o tajnosti podataka, koji su objavljeni u Službenom Listu Crne Gore, br. 44/12 od 09.08.2012. godine.

Izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti postigla se usklađenost sa relevantnim međunarodnim dokumentima i propisima koji se odnose na oblast zaštite podataka o ličnosti i privatnosti ličnosti, a naročito sa:

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

- Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (1950.) koja u članu 8 tretira pitanje zaštite prava na poštovanje privatnog i porodičnog života;
- Poveljom Evropske unije o osnovnim pravima (07. decembra 2000. godine);
- Direktivom Evropskog parlamenta i Savjeta o zaštiti građana u vezi sa obradom ličnih podataka i slobodnom kretanju takvih podataka (95/46 od 24. 10. 1995. godine);
- Direktivom Evropskog parlamenta i Savjeta u vezi obrade ličnih podataka i zaštite privatnosti u elektronskim komunikacionim sektorima (2002/58 FC od 12. 07. 2002. godine);
- Direktivom Evropskog parlamenta i Savjeta o zadržavanju generisanih ili obrađenih podataka u vezi sa odredbom u javnosti raspoloživih elektronskih komunikacionih servisa ili javne komunikacije mreže i dopune Direktive 2002/58/ec i (2006/24) EU od 15. 03. 2006. godine;
- Evropskom Konvencijom o zaštiti lica u pogledu automatske obrade ličnih podataka Savjeta Evrope (ETSNo 108) i dodatnim protokolom uz Konvenciju o zaštiti u odnosu na automatsku obradu ličnih podataka;
- Direktivom 2009/136/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta (od 25. 11. 2009. godine) o univerzalnoj usluzi i pravima korisnika u vezi sa mrežama i uslugama elektronskih komunikacija;
- Presudama evropskog suda pravde:
 - Presuda Evropskog suda pravde (20. 05. 2003. godine) u zajedničkim predmetima C-465/00, OJ C 171, Rechnungshof;
 - Presuda Evropskog suda pravde (6. 11. 2003. godine) u predmetu C - 101/01 OJ C 7, Bodil Lindqvist;
 - Presuda Evropskog suda pravde (30. 05. 2006. godine) u zajedničkim predmetima C 317/04 OJ 228, i C-318/04 OJ C 228 - evidencija podataka o putnicima;
 - Presuda Evropskog suda pravde (16. 12. 2008. godine) u predmetu C- 524/06 OJ 44 - Huber –opšta obrada ličnih podataka i koncept neophodnosti;
 - Presuda Evropskog suda pravde (16. 12. 2008. godine) -73/07 OJ c 44- Satakunnan- obrada i protok poreskih podataka lične prirode;
 - Presuda Evropskog suda pravde (9. 03. 2010. godine) u predmetu C- 518/07 OJ –C 113- nezavisnost nacionalnih nadzornih organa;

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

- Presuda Evropskog suda pravde (7. 05. 2009. godine) u predmetu C-553/07 OJ C 153- Rijkeboer;
- Presuda Evropskog suda pravde (9. 11. 2010. godine) u predmetu C-92/09 OJ C 317 i C 93/09 Volker und Markus Schecke.

2. AGENCIJA ZA ZAŠTITU LIČNIH PODATAKA I SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA

2.1. Nadležnosti

Agencija ima status pravnog lica sa javnim ovlašćenjima. Ona je nadzorni organ u primjeni odredbi Zakona o zaštiti podataka o ličnosti. U vršenju poslova iz svog djelokruga samostalna je i nezavisna.

Agencija vrši nadzor nad sprovođenjem zaštite ličnih podataka u skladu sa Zakonom; rješava po zahtjevima za zaštitu prava; daje mišljenja u vezi primjene ovog Zakona; daje saglasnost u vezi sa uspostavljanjem zbirki ličnih podataka; daje mišljenje u slučaju kad postoji sumnja da li se određeni skup ličnih podataka smatra zbirkom u smislu ovog Zakona; prati primjenu organizacionih i tehničkih mjera za zaštitu ličnih podataka i predlaže poboljšanje tih mjera; daje predloge i preporuke za unaprjeđenje zaštite ličnih podataka; daje mišljenje da li određeni način obrade ličnih podataka ugrožava prava i slobode lica; sarađuje sa organima nadležnim za nadzor nad zaštitom ličnih podataka u drugim zemljama; sarađuje sa nadležnim državnim organima u postupku pripreme propisa koji se odnose na zaštitu ličnih podataka; daje prijedlog za ocjenu ustavnosti zakona, odnosno ustavnosti i zakonitosti drugih propisa i opštih akata kojima se uređuju pitanja obrade ličnih podataka i obavlja i druge poslove u skladu sa ovim Zakonom.

Organi Agencije su Savjet Agencije i direktor.

Savjet Agencije: donosi pravila Agencije, Statut i Akt o sistematizaciji radnih mjesta, uz saglasnost radnog tijela iz člana 52 stav 2 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, kao i druge akte Agencije, priprema godišnji i posebni izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka, utvrđuje godišnji plan rada i godišnji izvještaj o radu

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

Agencije, utvrđuje predlog finansijskog plana i završnog računa, donosi odluke po prigovoru iz člana 68 stav 3 ovog zakona; odlučuje u skladu sa zakonom kojim se uređuje slobodan pristup informacijama; obavlja i druge poslove utvrđene Zakonom i Statutom Agencije.

Direktor Agencije: zastupa i predstavlja Agenciju; organizuje i vodi Agenciju; izvršava odluke Savjeta Agencije; predlaže Savjetu Agencije planove rada, izvještaje o stanju zaštite ličnih podataka, mišljenja u vezi primjene ovog zakona, mišljenja u slučaju kad postoji sumnja da li se određeni skup ličnih podataka smatra zbirkom u smislu ovog zakona, mišljenja da li određeni način obrade ličnih podataka ugrožava prava i slobode lica, predloge i preporuke za unapređenje zaštite ličnih podataka, podnošenje predloga za ocjenu ustavnosti zakona, odnosno ustavnosti i zakonitosti drugih propisa i opštih akata kojima se uređuju pitanja obrade ličnih podataka; obavlja i druge poslove utvrđene ovim zakonom i statutom Agencije.

2.2. Ovlašćenja

Agencija vrši nadzor u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti, preko kontrolora, koji su ovlašćeni za obavljanje poslova nadzora, u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji.

Nadzor se po službenoj dužnosti sprovodi putem vršenja redovnih nadzora prema Planu nadzora, koji se donosi na godišnjem odnosno mjesečnom planu na nivou Agencije, kao i vanrednog. Vanredan nadzor se vrši na zahtjev za zaštitu prava fizičkih lica. Svako može podnijeti inicijativu za pokretanje postupka nadzora.

Kontrolor ima pravo pristupa ličnim podacima sadržanim u zbirkama ličnih podataka, bez obzira da li se evidencije o tim zbirkama vode u Registru, pravo pristupa spisima i drugoj dokumentaciji koja se odnosi na obradu ličnih podataka i sredstvima elektronske obrade ličnih podataka.

U vršenju nadzora Agencija je ovlašćena da rješenjem: naredi da se nepravilnosti u obradi ličnih podataka otklone u određenom roku, privremeno zabrani obradu ličnih podataka koji se obrađuju suprotno odredbama zakona, naredi brisanje ličnih

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

podataka prikupljenih bez pravnog osnova, zabrani iznošenje ličnih podataka iz Crne Gore ili davanje na korišćenje ličnih podataka korisnicima ličnih podataka suprotno odredbama Zakona, zabrani povjeravanje poslova obrade ličnih podataka kada obrađivač ličnih podataka ne ispunjava uslove u pogledu zaštite ličnih podataka, ili je povjeravanje navedenih poslova sprovedeno suprotno odredbama Zakona.

2.3. Unutrašnja organizacija i popunjenošć radnih mesta

Organi Agencije su Savjet, koji ima predsjednika i dva člana, i direktor Agencije. Predsjednika i članove Savjeta Agencije imenuje Skupština Crne Gore. Direktora Agencije imenuje Savjet na osnovu javnog konkursa.

Administrativni odbor Skupštine CG je dao saglasnost 08.marta 2013. godine, i 16.12.2013 godine na novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta kojim su predviđena 24 radna mjesta sa 33 izvršioca.

Unutrašnja organizacija Agencije izgleda ovako:

Stručnu službu čini 5 Odsjeka:

- Odsjek za nadzor u oblasti zaštite ličnih podataka;
- Odsjek za predmete i žalbe u oblasti zaštite ličnih podataka;
- Odsjek za pristup informacijama;
- Odsjek za Registar i informacioni sistem;
- Služba za za pravne, opšte i računovodstvene poslove;

U Odsjeku za nadzor sistematizovana su tri radna mjesta sa pet izvršioca i to: Šef Odsjeka (1), Kontrolor (za poslove inspekcijskog nadzora u oblasti zaštite ličnih podataka) (3), i Kontrolor (za poslove inspekcijskog nadzora u oblasti zaštite ličnih podataka- poseban uslov poznавanje albanskog jezika) (1).

U Službi za Odsjeku za predmete i žalbe sistematizovana su četiri radna mjesta sa šest izvršioca i to: Šef Odsjeka (1), Pravni savjetnik (3), Savjetnik za saradnju sa rukovaocima (1), Savjetnik za razvoj i unaprjeđenje mjera na zaštiti podataka o ličnosti (1).

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

U Odsjeku za pristup informacijama sistematizovana su tri radna mjesta sa sedam izvršioca i to: Šef Odsjeka (1), Kontrolor (2), Pravni savjetnik (4).

U Odsjeku za Registar i informacioni sistem sistematizovana su tri radna mjesta sa tri izvršioca i to: Šef Odsjeka (1), Savjetnik za informacioni sistem (1), i Tehničar-Operater za unos i održavanje (1).

U Službi za pravne, opšte i računovodstvene poslove sistematizovano je 9 radnih mesta sa deset izvršioca i to: Šef Odsjeka (1), Savjetnik za odnose s javnošću – PR (1), Saradnik za opšte poslove (1) Računovođa (1), Blagajnik(1), Arhivar-dokumentarista (1), Tehnički sekretar–administrator (2), Vozač-dostavljač pošte (1), Higijeničarka (1).

Na kraju 2013. godine Agencija ima sljedeću kadrovsku popunjenoš:

- Predsjednik i dva člana Savjeta (3);
- direktor (1);
- Šef Službe za pravne, opšte i računovodstvene poslove (1);
- kontrolori za poslove nadzora na zaštiti ličnih podataka (3);
- savjetnik za razvoj i unapređenje mjera na zaštiti podataka o ličnosti (1);
- pravni savjetnik (2);
- savjetnik za saradnju sa rukovaocima (1)
- saradnik za opšte poslove (1);
- šef Odsjeka za Registar i IT (1);
- savjetnik za informacioni sistem (1)
- tehnički sekretar (2);
- arhivar (1);

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

2.4. Budžet Agencije za 2013

Ukupan budžet Agencije u 2013. godini iznosio je **360.609.05** eura.

Pregled Budžeta po pozicijama:

	Pozicija	Opredijeljeno
411	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	256.441.05
412	Ostala lična primanja	7.000,00
413	Rashodi za materijal	20.250,00
4131	Administrativni materijal	14.490,00
4135	Rashodi za gorivo	5.760,00
414	Rashodi za usluge	53.517,00
4141	Službena putovanja	21.340,00
4142	Reprezentacija	2.910,00
4143	Komunikacione usluge	12.467,00
4144	Bankarske usluge i negativne kursne razlike	300,00
4147	Konsultanske usluge , projekti i studije	2.000,00
4148	Usluge stručnog usavršavanja	2.500,00
4149	Ostale usluge	12.000,00
415	Rashodi za tekuće održavanje	2.400,00
419	Ostali izdaci	13.000,00
44	Kapitalni izdaci	8.000,00

2.5. Plan rada

Planom rada su predviđene aktivnosti koje su sprovedene u 2013. godini. Isti je prezentovan na veb sajtu Agencije.Plan rada za 2013. godinu je usvojen dana 27.12.2012. godine i njime se predviđaju sljedeće aktivnosti po odsjecima:

-Odsjek za nadzor:

- Pripremati izradu mjesecnih, kvartalnih, godišnjih kao i posebnih izveštaja o radu Odsjeka za nadzor i drugih poslova iz djelokruga ovog odsjeka.

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

- Izvršiti inspekcijski nadzor po službenoj dužnosti (redovan i vanredan nadzor);
- Posebnu pažnju posvetiti nadzorima u sektoru finansija kojima će se obuhvatiti : Poreska uprava;Uprava za nekretnine; Uprava carina; lokalni Sekretarijati za finansije, lokalne uprave javnih prihoda ;druge finansijske institucije: banke i mikrokreditne organizacije; osiguravajuća društva; i sektor zdravstva : fond zdravstva; domovi zdravlja, Privatne zdravstvene ustanove;
- Izvršiti inspekcijski nadzor po zahtjevima za zaštitu prava;
- Podnijeti Zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka;
- Ostvariti saradnju sa organima nadležnim za nadzor nad zaštitom ličnih podataka u drugim zemljama;
- Ostvariti saradnju sa nadležnim državnim organima u postupku pripreme propisa koji se odnose na zaštitu ličnih podataka;
- Preduzeti potrebne aktivnosti na obuci zaposlenih u Agenciji za zaštitu ličnih podataka;
- Preduzeti potrebne aktivnosti na obuci zaposlenih kod rukovaoca zbirkličnih podataka.

-Odsjek za predmete i žalbe:

- Pripremati akte Agencije kojima se daje inicijativa za donošenje ili izmjenu propisa kao i drugih predloga i preporuka, u cilju sprovođenja i poboljšanja mjera za zaštitu ličnih podataka i integracije odgovarajućih međunarodnih i evropskih standarda u pravni sistem;
- Postupiti po zahtjevima za davanje mišljenja;
- Donijeti odluke o davanju saglasnosti u vezi sa uspostavljanjem zbirkiličnih podataka;
- Sprovoditi postupak za utvrđivanje ispunjenosti uslova za iznošenje podataka iz Crne Gore i davanje saglasnosti za iznošenje tih podataka;
- Pripremiti predloge kojima Agencija daje mišljenje u vezi sa ustanovljavanjem novih zbirkličnih podataka, u slučaju uvođenja nove informacione tehnologije u obradu podataka o ličnosti;
- Pripremiti predloge akata kojima Agencija daje instrukcije za postupanje u sprovođenju propisa o zaštiti podataka, obaveštavanja javnosti putem priručnika i drugih publikacija i materijala, medija, interneta, javnih tribina ili na drugi odgovarajući način;

-Odsjek za Slobodan pristup informacijama:

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

- Pripremiti predloge akata po osnovu podnijetih žalbi građana protiv akta organa vlasti o zahtjevu za pristup informaciji podnositelj zahtjeva nezavisnom nadzornom organu nadležnom za zaštitu podataka o ličnosti i pristup informacijama, Agenciji za zaštitu podataka o ličnosti i pristup informacijama preko organa vlasti koji je o zahtjevu rješavao u prvom stepenu.
- Pripremiti preporuke koje se izdaju u cilju ukazivanja na nedostatke u primjeni Zakona o slobodnom pristupu informacijama i koje sadrže smjernice za poboljšanje, odnosno unapređenje mera.
- Vršenje nadzora nad zakonitošću upravnih akata kojima se rješava o zahtjevima za pristup informacijama i preduzimanje zakonom propisane mjeru
- Praćenje stanja u oblasti pristupa informacijama
- Vršenje inspekcijskog nadzora nad primjenom ovog zakona u odnosu na sačinjavanje i ažuriranje vodiča za pristup informacijama, proaktivno objavljivanje informacija i dostavljanje akata i podataka za potrebe vođenja informacionog sistema pristupa informacijama.
- Praćenje sudske prakse slobodnog pristupa informacijama, u vezi sa upravnim sporovima i ustavnim žalbama, pred nadležnim sudovima i međunarodne sudske i druge prakse i drugi poslovi iz djelokruga ovog Odsjeka.
- Podnošenje zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka za povrede odredaba ovog zakona koje se odnose na sačinjavanje i ažuriranje vodiča za pristup informacijama, proaktivno objavljivanje informacija i dostavljanje akata i podataka za potrebe vođenja informacionog sistema pristupa informacijama.

-Odsjek za registar i informacione tehnologije:

- Uspostaviti Registar Agencije;
- Kontinuirano obavljati informatičke i druge poslove u funkciji Registra i drugih evidencijskih kojih se vode u Agenciji;

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

- Angažovati se na pripremi dokumenata sa popisom zbirki podataka radi godišnjeg javnog objavljivanja, pratiti primjenu informacionih tehnologija u pogledu zaštite podataka i predlagati mjere za unapređenje;
- Pripremati izradu godišnjih i posebnih izveštaja i drugi poslovi iz djelokruga ovog odsjeka;
- Ostvariti saradnju i davati instrukcije i stručnu pomoć rukovaocima pojedinačnih zbirki podataka i obrađivačima podataka.

-Odsjek za pravne, opšte i računovodstvene poslove:

- Pripreme i izrada predloga pojedinačnih pravnih akata u vezi prijema u radni odnos i ostvarivanja prava, dužnosti i odgovornosti iz radnog odnosa zaposlenih;
- Preduzeti mjere bezbjednosti radi zaštite zdravlja na radu i osiguranja zaposlenih;
- Sprovođenje postupaka javnih nabavki;
- Izraditi finansijski plan Agencije s ciljem blagovremenog i namjenskog korišćenja sredstava u skladu sa budžetom i finansijskim planom;
- Voditi poslovne knjige, periodične obračune i završni račun kao i administrativno tehničke, kancelarijske, arhivske, daktilografske i druge poslove;
- Priprema nacrta ugovora koje zaključuje Agencija od strane službenika za javne nabavke;
- Uspostaviti biblioteku Agencije.
- Praćenje medija (elektronskih i štampanih); dnevno izdvajanje press clippinga i prosljeđivanje zaposlenim putem e-maila; saradnja sa medijima; izrada saopštenja za javnost, najava događaja, izvještaja sa sastanaka i dr;

2.6. Izvještaji vezani za pretpristupne pregovore Crne Gore EU

Aktivnosti koje se odnose na pridruživanje Crne Gore Evropskoj uniji Agencija je redovno izvještavala u vezi obaveza iz Poglavlja 23- Pravosuđe i osnovna prava, u smislu provedenih mjer navedenih u „monitoring“ tablici, te praćenja napretka u ispunjavanju obaveza iz Akcionog plana za ovo poglavlje.

3. EVIDENCIJA ZBIRKI LIČNIH PODATAKA

3.1. Dostavljanje zbirkličnih podataka

Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti propisana je obaveza formiranja evidencija zbirkličnih podataka svim državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave i lokalne uprave, privrednim društvima i drugim pravnim licima, preduzetnicima i fizičkim licima, sa sjedištem, odnosno prebivalištem u Crnoj Gori. Zbirka ličnih podataka, u smislu ovog Zakona, predstavlja strukturalno uređen, centralizovan, decentralizovan ili razvrstan po funkcionalnim ili geografskim osnovama skup ličnih podataka koji su predmet obrade i koji mogu biti dostupni u skladu sa propisanim kriterijumima, koje treba da se usklade sa ovim zakonom, u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona i da je dostave Agenciji u roku od 15 mjeseci. Rukovaoci zbirkličnih podataka dužni su da dostave Agenciji za zaštitu ličnih podataka formalno obavještenje o posjedovanju zbirke ličnih podataka, na propisanom obrascu nakon čega Agencija po službenoj dužnosti vrši registraciju rukovaoca zbirke ličnih podataka u svom registru, saglasno članu 29 stav 1 Zakona. Forma i sadržina propisana je Pravilnikom o obrascu i načinu vođenja evidencije podataka o zbirkama podataka o ličnosti (“Sl.list CG, br.43/10)koju propisuje Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave. Obaveza obavještavanja, odnosno dostavljanja ne odnosi se na javne registre i evidencije uspostavljene u skladu sa zakonom.

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

Imajući u vidu da procjene u vezi broja zbirkličnih podataka se u Crnoj Gori kreću oko nekoliko stotina hiljada zbirkličnih podataka, jasno govori da je pred Agencijom dugačak put koji zahtjeva strateško djelovanje u kojem se kroz legitimaciju pravnih mehanizma zaštite ličnih podataka, svim građanima garantuje ovo pravo iz korpusa prava na privatnost. Dakle, kvalitetna komunikacija između Agencije, kao nadzornog organa i rukovalaca zbirkličnih podataka predstavlja prvi neophodan uslov za sistemsku zaštitu ličnih podataka. Povjerenje građana u institucije javnog i privatnog sektora jedan je od osnova efikasnog funkcionisanja pravne države, što je svakako kontinuirani zadatak Agencije na polju zaštite ličnih podataka.

Važno je napomenuti da registracija rukovalaca znači da su ispunjene obaveze na koje su rukovaoci dužni prema Zakonu, u pogledu prijavljivanja informacija iz evidencije o zbirkama ličnih podataka. Samom registracijom nije isključena mogućnost da Agencija na osnovu zahtjeva za zaštitu prava, putem inspekcijskog nadzora ili po službenoj dužnosti provjerava zakonitost obrade ličnih podataka.

U izvještajnom periodu održano je 27 sastanaka-konsultacija sa predstavnicima rukovaoca u vezi obaveze iz člana 26 Zakona, kao i sa fizičkim licima koji su se lično obratili Agenciji u vezi prava lica na zaštitu ličnih podataka na osnovu člana 43 Zakona, i to :

- Bankarski Ombudsman, Centralna banka Crne Gore, Ministarstvo prosvjete Sport Vision, Planinarski klub Budućnost, Unika osiguranje, advokatska kancelarija Vujačić, JU Dom učenika i studenata Podgorica, NVO Pravni centar, UNHCR, UNDP, Fond za zdravstveno osiguranje, Delta osiguranje, Montefarm, Bona Lab, Fitosanitarna uprava, Agencija za stanovanje, Uprava za sprječavanje pranja novca, Komunalno-stambeno - javno preduzeće Budva, Centar za stručno osposobljavanje Podgorica, Agencija za nadzor osiguranja, Grawe osiguranje, Merkur osiguranje, stranke S.S., B.Š. ,M.S., Đ.Z.

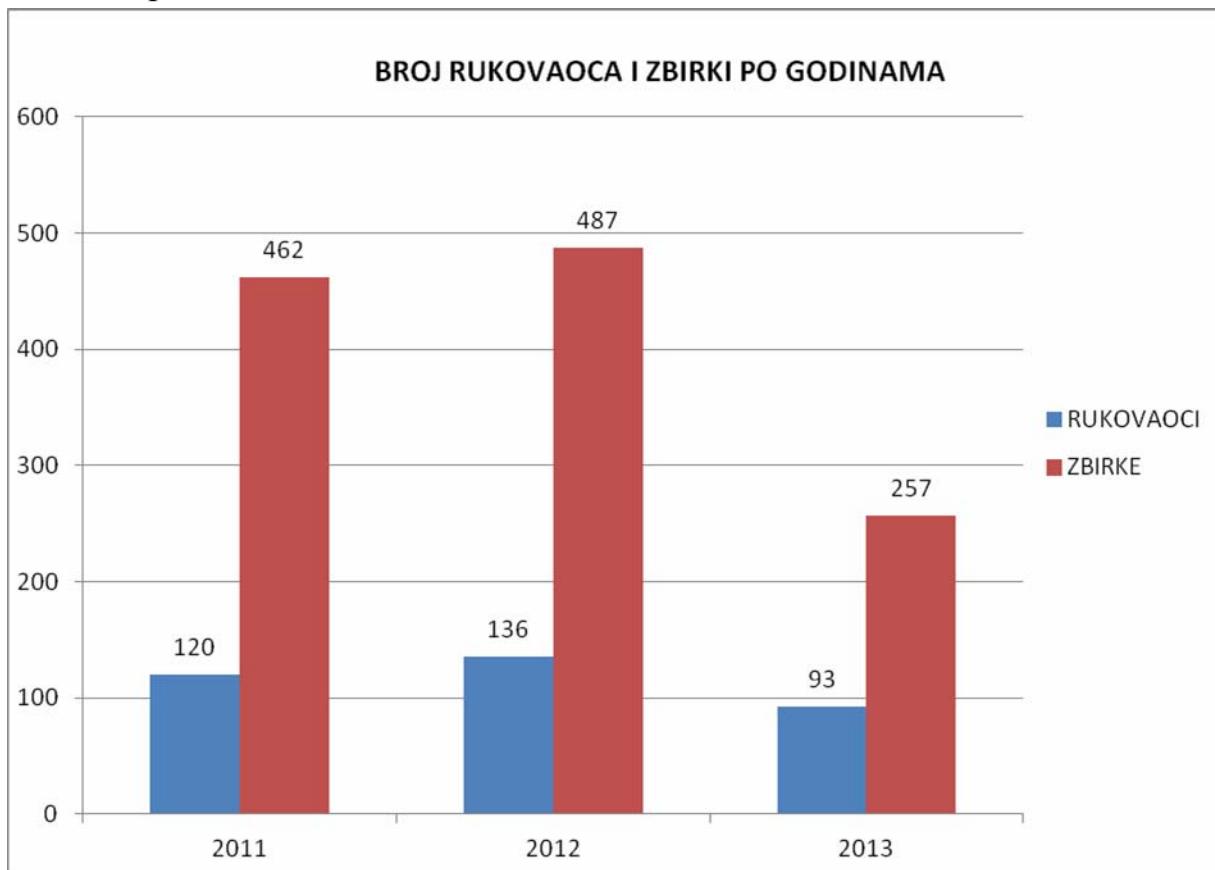
U 2013 godini, na adresu Agencije dostavljeno je **257 evidencija** zbirkličnih podataka od strane **93 rukovaoca**.

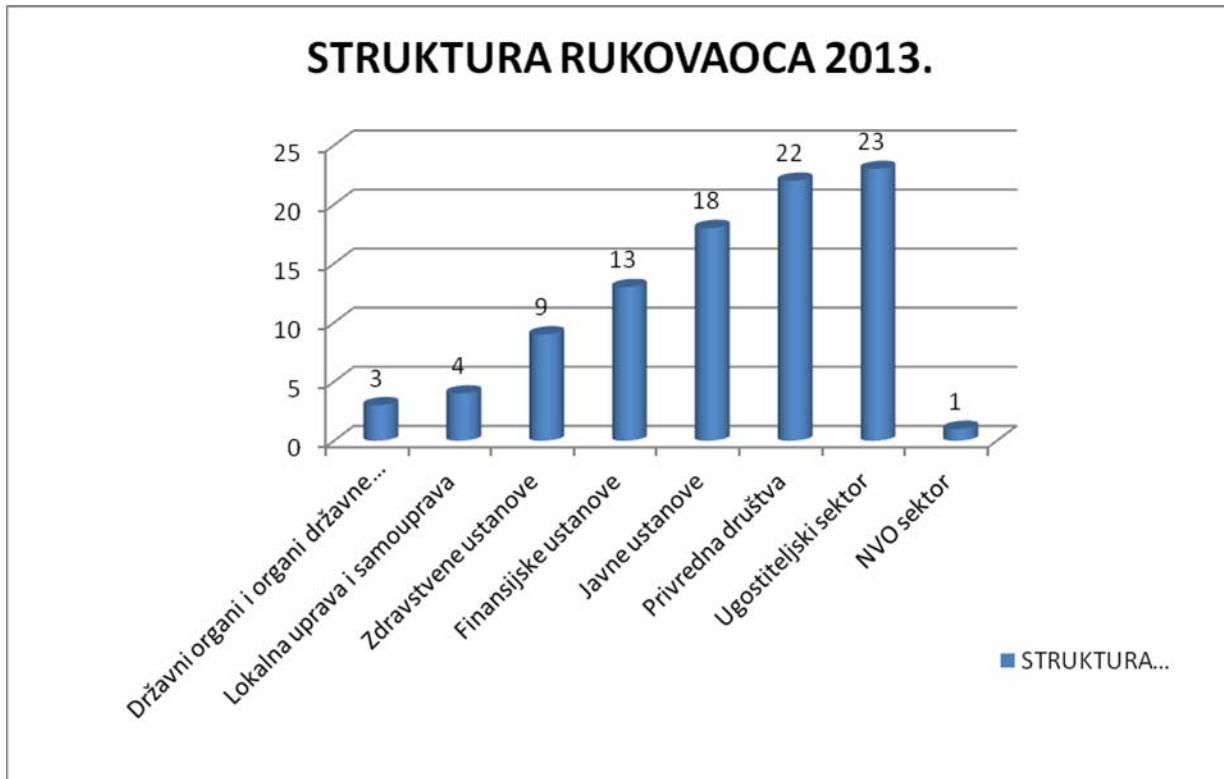
Broj rukovaoca i zbirkličnih podataka razvrstanih po sektorima je sljedeći:

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

- državni organ i organ državne uprave **3** rukovaoca (**15** zbirki),
- lokalna samouprava i uprava **4** rukovaoca (**16** zbirki)
- zdravstvene ustanove **9** rukovaoca(**17** zbirki)
- finansijski sektor **13** rukovaoca (**62** zbirke),
- javne ustanove **18** rukovaoca (**53** zbirki)
- pružaoci usluga smještaja usluga (hoteli) **23** rukovaoca (**54** zbirke);
- ostali privredni subjekti **22** rukovaoca (**37** zbirki)
- NVO **1** rukovalac (**3** zbirke)

Grafički prikaz:

3.2. Registar Agencije

Vođenje Registra evidencija o zbirkama ličnih podataka je obaveza Agencije kao nadzornog organa shodno članu 29. Zakona. U Registar se ne unose podaci o zbirkama ličnih podataka kad to zahtijevaju interesi odbrane, nacionalne i javne bezbjednosti, kao i zaštite života i zdravlja ljudi, po pribavljenom mišljenju Agencije.

Dana 28.01.2013. godine je u eksploataciju stavljen Registar zbirkličnih podataka. Softverom za Registar zbirkličnih podataka omogućen je unos zbirkličnih podataka kako ručno, od strane zaposlenih u Agenciji, tako i elektronskim putem, što je namijenjeno rukovaocima zbirkli. Ovaj servis rukovaocima daje mogućnost dostavljanja evidencija zbirkli korišćenjem elektronskih obrazaca postavljenih za tu namjenu na portalu e Uprave.

Ručni unos ranije pristiglih evidencija zbirkličnih podataka nije se odvijao dinamikom koja je planirana. Naime, zbog postojeće infrastrukture mreže u Agenciji, samo jedan računar je povezan sa serverom na kojem je instaliran

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

Registrar. Server se nalazi u data roomu Ministarstva za informaciono društvo i telekomunikacije. Zbog te činjenice, ručni unos omogućen je samo na jednom računaru. S tim u vezi, u Registru je tokom 2013 godine uneseno 537 zbirki od strane 120 rukovaoca, i to: državni organi – 20 rukovaoca, organi državne uprave- 26, organi lokalne samouprave- 11, organi lokalne uprave- 9, privredna društva - 37, Preduzetnik- 3, Pravno lice -14.

- DMS (Interni protokol)

Document menadžment sistem (Interni protokol) je aplikacija čija bi implementacija u informacioni sistem Agencije doprinijela efikasnijem radu kao i praćenje realizacije započetih procesa u svakom odsjeku od strane prepostavljenih. Uz izradu softvera za Registrar i redizajniranje web sajta, izrada DMS je bila ugovorena obaveza koja u najskorije vrijeme treba biti ispunjena.

- Unapređenje informacionog sistema

Analizom trenutnog stanja informacionog sistema Agencije zaključeno je da on nije na zadovoljavajućem nivou sa aspekta efikasnosti, pouzdanosti i bezbjednosti. Da bi se stvorili preduslovi za kvalitetnije obavljanje dnevnih aktivnosti ali i unapređenje mreže računara predložene su mjere čije bi sprovodenje informacioni sistem Agencije podigle na značajno veći nivo od postojećeg. Međutim, realizacija tih mjera iziskivala je značajna finansijska sredstva kojih u budžetu Agencije za prethodnu godinu nije bilo dovoljno. Zato se Agencija obratila za pomoć Ministarstvu za informaciono društvo i telekomunikacije u namjeri da svojim znanjem, razvijenom infrastrukturom i mehanizmima zaštite informacionih sistema izdruži Agenciji u susret. Nažalost, od traženih usluga: Active directory system, uvođenje naše mreže računara u domen ISU.GOV.ME; hosting e-mail naloga na njihovom Exchange mail serveru i klijentskih licence za antivirusnu zaštitu, čija implementacija bi postigla željeni nivo sigurnosti i pouzdanosti informacionog sistema Agencije, odobrena je samo antivirusna zaštita. Obrazloženje je da Agencija nije prepoznata Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave.

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

Suočeni s ovom činjenicom, u narednom periodu moraju se planirati sredstva iz budžeta kako bi Agencija , sa svojim sredstvima, uredila informacioni sistem i njegovu sigurnost i efikasnost podigla na značajno veći nivo od sadašnjeg.

4. ODNOSI S JAVNOŠĆU

Elektronski i štampani mediji predstavljaju najbolji i najbrži način da informacija dopre u javnost. Kvalitetna informacija je prepostavka upoznavanja građana i institucija sa postojanjem, radom i nadležnostima Agencije koja je blagovremeno informisala javnost o preduzetim aktivnostima, aktuelnim predmetima, mišljenjima u vezi sa primjenom Zakona kao i što je davala preporuke i komentare na aktuelne događaje sa aspekta zaštite ličnih podataka .

4.1. WEB stranica

Informisanje javnosti, kao i svojevrsna edukacija građana, omogućena je kroz kvalitetnu web prezentaciju koja podrazumjeva svakodnevno ažuriranje podataka, objavljivanje rješenja , mišljenja, saopštenja za javnost, i svih drugih informacija bitnih za rad Agencije. Agencija je u toku 2013. godine unaprijedila web

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

prezentaciju na način što je ista prilagođena, pored oblasti zaštite ličnih podataka, i novoj nadležnosti koja se odnosi na slobodan pristup informacijama. U prethodnom periodu je iz nadležnosti zaštite ličnih podataka objavljeno : 50 mišljenja, 14 rješenja, 9 podzakonskih akata , 4 obrasca I drugih akata vezanih za nadležnost Agencije.

Takođe, na web sajtu www.azlp.me moguće je vršiti uvid u Registar zbirki ličnih podataka, kao i konektovati se preko portala E-uprave posredstvom kojeg je omogućena elektronska registracija rukovalaca i dostavljanje zbirki ličnih podataka.

4.2. Elektronski i štampani mediji

Tokom 2013. godine Agencija je nastavila da razvija ranije uspostavljenu dobru saradnju s medijima. Predsjednik, članovi Savjeta i direktor Agencije su davali izjave i intervjuje za sve dnevne novine, gostovali na televizijama i radio stanicama kao što su i redovno odgovarali na novinarska pitanja upućena putem mejla ili telefonskim putem. Takođe, mediji su redovno izještavali o aktivnostima koje sprovodi Agencija na polju zaštite ličnih podataka,kao i o javnim polemikama izrečenih povodom donesenih odluka Agencije . Članci i prilozi u vezi prednje pomenutog plasirani su u sljedećim elektronskim i štampanim medijima: Dnevni list,,Pobjeda“(38 članaka) ,Dnevna novina „Dan“ (47), Nezavisni dnevnik „Vijesti“ (53) , „Dnevne novine“ (18), Večernje novosti (2); Portal Analitika (20) ; Portal Vijesti (5), Café del Montenegro, Nedeljnik “Monitor” (2 članka), gostovanja: Atlas TV, Radio Crne Gore (4), Radio Slobodna Evropa, TV Vijesti, Radio Antena M, Radio Bijelo Polje .

4.3. Brošure

Agencija je, u drugoj polovini 2013. godine , publikovala Zbornik “ Zaštita ličnih podataka i slobodan pristup informacijama” koji ima za cilj upoznavanje stručne i laičke javnosti sa pozitivnom legislativom i praksom u oblasti zaštite ličnih podataka u Crnoj Gori. S tim ciljem ovaj svojevrsni vodič za oblast zaštite ličnih podataka distribuiran je državnim organima, institucijama, privrednim društvima ,

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

medijima , NVO sektoru. Takođe, svaki zainteresovani građanin može dobiti primjerak istog u službenim prostorijam Agencije .

4.4. Edukacija

Edukacija o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti i nadležnostima Agencije u njegovoj implementaciji vršena je kroz razne aktivnosti zaposlenih. U vezi sa tim organizovani su seminari i obuke na kojima su predavači iz Agencije i okruženja govorili o ovoj oblasti ljudskih prava. Takođe, predstavnici Agencije su imali prilike da budu predavači na skupovima, organizovanim od strane Uprave za kadrove za potrebe zaposlenih u državnim organima.

- Povodom 28. januara, Evropskog dana zaštite ličnih podataka Agencija je organizovala konferenciju za štampu na kojoj su učestvovali Predsjednik Savjeta Šefko Crnovršanin, član Savjeta Radenko Lacmanović i direktor Bojan Obrenović. U sklopu proslave dana zaštite podataka o ličnosti. Predstavnici Agencije su posjetili podgoričku gimnaziju “Slobodan Škerović” gdje su gimnazijalci upoznati sa nadležnostima Agencije i zaštitom privatnosti mlađih na internetu. Gimnazijalci su odslušali predavanje“ Privatnost na internetu” u okviru kojeg su popunjavalni upitnik informisanosti o zaštiti na internetu i pogledali video klipove vezane za zaštitu privatnosti.
- U sklopu edukacije predstavnika lokalne samouprave i uprave , u Danilovgradu je dana 01.02.2013. godine održan seminar “Zaštita ličnih podataka-zakonska rješenja i praktična primjena”
- Dana 22-23.02.2013. godine u Kolašinu je održan seminar na temu “Pravo privatnosti” u organizaciji Centra za demokratiju i ljudskih prava sa uz podršku njemačke fondacije Konrad Adenauer, OEBS-a i Britanske ambasade u Podgorici, s ciljem da se doprinese usklađivanju crnogorskog zakonodavstva i prakse sa standardima Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i praksom Evropskog suda za ljudska prava.

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

- Obuka zaposlenih u Upravi za nekretnine na temu “Zaštita ličnih podataka zakonska rješenja i praktična primjena” održana je dana 26.02.2013. godine.
- U organizaciji Uprave za kadrove , predstavnik Agencije održao je Seminare na temu “Korelacija Zakona o zaštiti podataka o ličnosti sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama” u sljedećim gradovima: Podgorici, 25.05.2013. god; Tivtu,31.05.2013.god; Pljevljima, 19.06.2013.god; Budvi,21.06.2013. god.
- Uprava za kadrove organizovala je za zaposlene u Agenciji predavanja na sljedeće teme :„Praktična primjena Zakona o tajnosti podataka“ (05 .11.2013. predavači predstavnici Direkcije za zaštitu tajnih podataka); u dva navrata 19.11. i 03.12.2013. godine prof Blažić održao predavanja o „Zakonu o slobodnom pristupu informacijama”; a sudije Upravnog suda su 22.11.2013. govorile o praksi Upravnog suda u vezi Zakona o zaštiti podataka o ličnosti i Zakona o slobodnog pristupa informacijama

4.5.Saradnja sa drugim organima i institucijama

Agencija je saradnju sa javnim organima prepoznala i kao efikasnu mogućnost implementacije Zakona, te je u tom smislu uspostavila i razvila kvalitetnu komunikaciju kako sa državnim organima, javnim preduzećima, jedinicama lokalne uprave, tako i sa predstavnicima NVO-a i privrednih društava.

- Agencija je dana 11.02.2013. godine imala sastanak u Ministarstvu zdravlja sa predstavnicima ovog ministarstva na temu zaštite ličnih podataka pacijenata.
- Dana 04.02.2013.godine na incijativu Agencije održan je sastanak sa predstavnicima Ministarstva prosvjete, Odjeljenja za ICT povodom vođenja elektronske zbirke ličnih podataka tzv.“elektronski dnevnik“.

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

- Dana 14.02.2013. godine predstavnici Agencije imali su sastanak u Ministarstvu prosvjete i sporta sa ministrom Slavoljubom Stijepovićem i saradnicima u cilju uspostavljanja saradnje između Agencije i Ministarstva na polju zaštite ličnih podataka djece i učenika .
- Predstavnici Agencije održali su dva sastanka povodom odredbi Zakona o Centralnoj banci koji se odnosi na Kreditni registar. Dana 07.02.2013. godine održan je sastanak sa bankarskim Ombudsmanom , a 18.02.2013. godine sastanak sa predstavnicima Centralne banke Crne Gore.
- Dana 20.02.2013. godine u Agenciji je održan sastanak sa Fondom za zdravstveno osiguranje na kojem je bilo riječi o informacionom sistemu zdravstvenog osiguranja Crne Gore i zaštiti ličnih podataka pacijenata u istom.
- Dana 25.06.2013. godine Uprava za inspekcijske poslove u okviru IPA Projekta “Zaštita potrošača i tržišni nadzor”, organizovala je sastanak sa predstavnicima Agencije u cilju zaštite ličnih podataka potrošača.
- Dana 18.06. 2013. godine sastanak sa CEMI-em u okviru Think-Tank projekta u vezi izrade Strategije o mehanizmima borbe protiv korupcije.
- U organizaciji Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima iz Podgorice a uz tehničku podršku TAIEX-a 17. i 18.aprila 2013.godine održana je dvodnevna radionica na temu “Borba protiv sezonske seksualne eksploracije”.
- U organizaciji Škole demokratskog ruvođenja, u Budvi je od 19.-21.04.2014.godine održan III modul na temu „Ljudska prava u Crnoj Gori-između standarda i prakse“, na kojoj je predavač bio predstavnik Agencije

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

- Radionica „Centralni informacioni sistem za upravljanje žalbama“, 16.05.2013.godine. CISZP se uspostavlja radi registrovanja i obrade potrošačkih žalbi, a njegov cilj je povezivanje različitih institucija za obradu žalbi kako bi se olakšala razmjena informacija i obezbijedila koordinacija nadležnih subjekata.
- U Budvi je 16.09.2014. godine Straniak Akademija za demokratiju i ljudska prava organizovala seminar na kojem je izlagao i predstavnik Agencije
- 20-ti INFOFEST, Festival informatičkih dostignuća održan je u Budvi u periodu od 30. septembra do 04.oktobra 2013.godine na kojem su učesnici bili i predstavnici Agencije
- U cilju pripreme Analize položaja organizacija koje vrše javna ovlašćenja za koju je određen rok IV kvartal 2013.godine kao i izrade normativnog okvira u ovoj oblasti, 09. i 10. oktobra 2013.godine u prostorijama RESPA-e u Danilovgradu održan je seminar na temu „Položaj organizacija koje vrše javna ovlašćenja“.
- Okrugli sto u organizaciji OSCE na temu “Pretpostavka nevinosti, privatnost i odgovorno izvještavanje” održan je u Podgorici 15.09.2014. godine. Predavač na ovom skupu je bio predstavnik Agencije
- Dana 20.11.2013. godine Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave Crne Gore u saradnji sa Ministrastvom pravde i javne uprave Mađarske, u okviru projekta “Promocija pravosudne saradnje u Crnoj Gori” organizovala je seminar “Zaštita podataka u Evropskoj uniji”. Polaznici seminara su bili i službenici Agencije.
- Okrugli sto „Snažna ovlašćenja administrativne istrage kao preduslov za bolje rezultate protiv korupcije u Crnoj Gori“, u organizaciji CeMI-ja, održan je 18.12.2014. godine

5. MEĐUNARODNA SARADNJA

Agencija sarađuje sa organima nadležnim za nadzor nad zaštitom ličnih podataka u drugim zemljama saglasno sa članom 50 tačka 9 Zakona. Razmjena iskustava i dobra komunikacija sa drugim nadležnim tijelima u regionu je, svakako, imala uticaj i na rad Agencije.

Predstavnici Agencije su učestvovali na redovnim zasjedanjima radnih tijela EU u vezi zaštite ličnih podataka, konferencijama nacionalnih nadzornih organa zemalja EU u oblasti zaštite ličnih podataka i slobodnog pristupa informacijama i drugim događajima koje su od starne Agencije prepoznati kao magistralni u ovim oblastima.

Pregled međunarodnih događaja na kojima su učestvovali predstavnici Agencije:

- Bilateralni skrining za poglavlje 10 (Informatičko društvo i mediji), Brisel, 21. i 22. 01.2013.godine; prezentacija na temu “Privatnost u elektronskim komunikacijama” u okviru koje je predstavljen rad Agencije na polju zaštite privatnosti sa osvrtom na nadzor izvršen kod mobilnih operatora
- Odgovornost, najbolje prakse i Evropski zakon o zaštiti podataka o ličnosti Varšava, 20. i 21.02.2013.godine;
- 89. redovno zasjedanje Radne grupe 29 u Briselu održano je 27-28.02.2013.godine;
- Internacionalni simpozijum o slobodnom pristupu informacijama, 27.05.2013. godine, Postdam, Njemačka;
- Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti, Beograd 14-15.05.2013.godine . Cilj posjete bio je upoznavanje sa informacionim sistemom Poverenika kao i softverom za pristup informacijama i zaštitu podataka o ličnosti.;
- Portugalska Agencija za zaštitu ličnih podataka organizovala je “Proljetnu konferenciju” , u Lisabonu, 15.-17.05.2013. godine, na kojoj su učestvovali predstavnici Agencije;

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

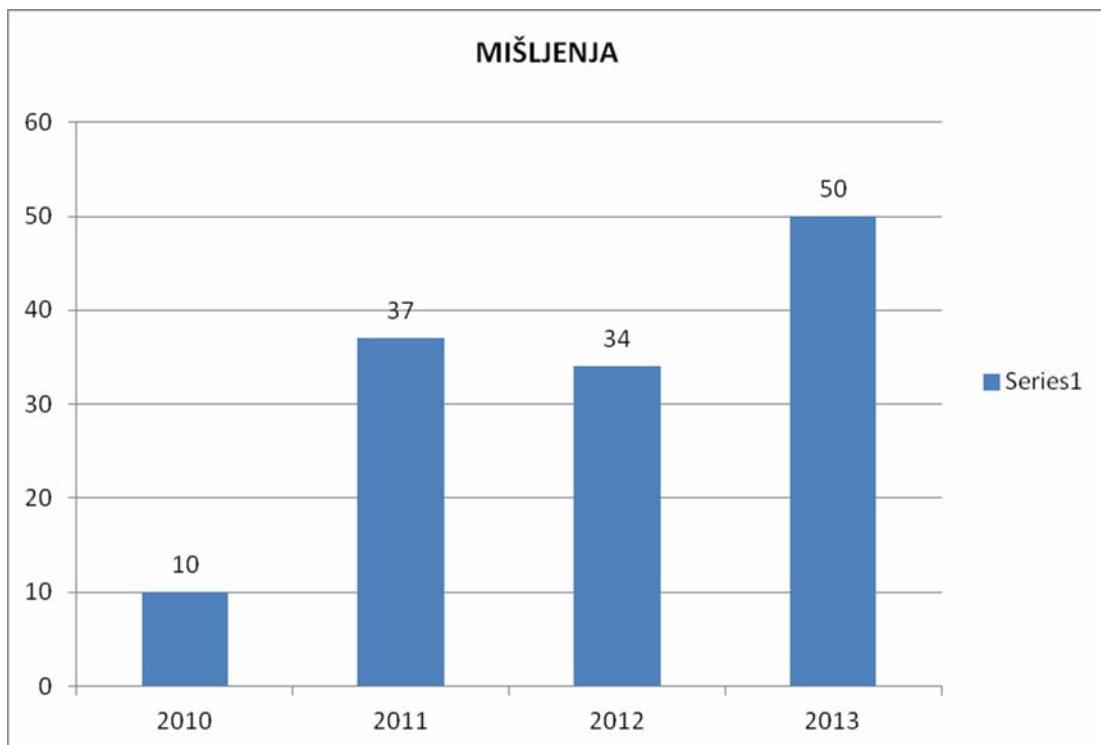
- Dana 31.05.2013. godine potpisana je Memorandum o saradnji Agencije sa Agencijom za zaštitu ličnih podataka Bosne i Hercegovine. Cilj potpisivanja ovog Memoranduma je unapređenje bilateralne saradnje između dva organa koja se bave zaštitom veoma značajnog segmenta prava privatnosti kao i razmjena iskustava iz dosadašnje prakse;
- Sastanak Radne Grupe 29 EK za zaštitu ličnih podataka održan je 05.- 06.06.2013. godine, u Briselu;
- U periodu od 20. i 21.juna 2013.godine u Lisabonu (Portugalija) su održani šesti Evropski dijalozi o upravljanju internetom (Eurodig) na temu: Internet i društvo- Kako služiti interesu javnosti?;
- TAIEX program podrške Evropske komisije u saradnji sa Agencijom za zaštitu osobnih podataka Republike Hrvatske u svojstvu domaćina, organizovao je Radionicu na temu zaštite podataka i Interneta - Novi izazovi 20. i 21. juna 2013.godine u Zagrebu.;
- Radionica upravljanja slučajem (Case Handling Workshop), 2. - 3. oktobra 2013. u Sarajevu, u organizaciji Agencije za zaštitu ličnih/osobnih podataka u Bosni i Hercegovini.
- Prvi sastanak CAHDATA (Ad hoc Odbora za zaštitu podata), upostavljenog od strane Komiteta ministara na osnovu člana 17. Statuta Savjeta Europe, saglasno Rezoluciji CM / Res (2011) 24, održan je u Strazburu 12- 14.11.2013.godine.
- U Moskvi je od 05.- 08. novembra 2013. godine održana IV Međunarodna konferencija sa temom „Međunarodna saradnja i zaštita privatnosti“
- Dana 21.11.2013. godine , u sklopu projekta “Promocija pravosudne saradnje”, organizovan je sastanak u prostorijama Agencije sa Endre Gyozo Szabo, pomoćnikom direktora Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama Mađarske. Gospodin Szabo je izrazio zadovoljstvo i spremnost da se intezivira saradnja dvaju organa potpisivanjem Memoranduma o saradnji u predstojećem period.

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

6. MIŠLJENJA U VEZI PRIMJENE ZAKONA

Tokom 2013.godine Agencija je primila **57** Zahtjeva za davanje mišljenja ; od toga **50** Zahtjeva u vezi primjene Zakona o zaštiti podataka o ličnosti; **5** zahtjeva kojim se traži mišljenje u vezi primjene odredbi Zakona o slobodnom pristupu informacijama; jedan zahtjev upućen je za reviziju datog mišljenja i u jednom slučaju podnositelj je odustao od istog. U vezi sa tim, dato je **50** Mišljenja, a u **5** predmeta je donesen Zaključak da se neće izdavati mišljenja po zahtjevima koji se odnose na primjenu Zakona o slobodnom pristupu informacijama iz razloga što jer bi postojala mogućnost da o istoj stvari odlučuje dva puta, zbog nadležnosti drugostepenog organa u rješavanju po žalbama na akte o zahtjevu za pristup informacijama; poslat je jedan dopis vezan za zahtjev za revizijom mišljenja u kojem Agencija ostaje pri datom tumačenju zakona. Agencija je u **36** slučajeva dala pozitivno mišljenje u vezi implementacije Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, dok je u **14** slučajeva dala mišljenje da se obrada ličnih podataka ne vrši u skladu sa odredbama ovog Zakona.

Grafički prikaz:

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

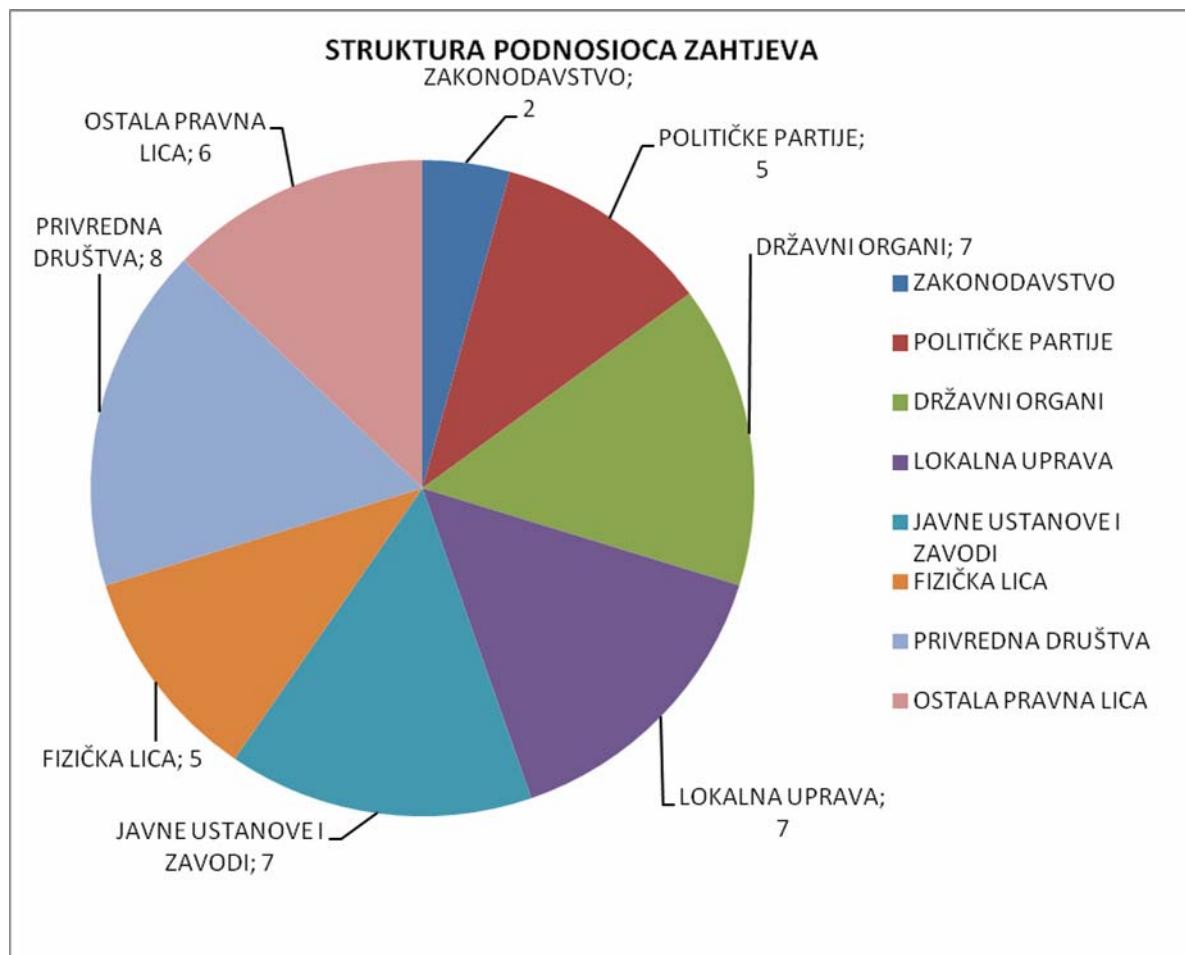
Broj subjekata koji su tražili pravne smjernice za obradu i zaštitu ličnih podataka je gotovo udvostručen u odnosu na prethodne izvještajne periode. Vidljiv rast društvene odgovornosti na polju zaštite ličnih podataka ogleda se i u strukturi podnosioca zahtjeva za davanje mišljenja, imajući u vidu da se u 95% slučajeva radi o državnim organima, organima državne i lokalne uprave, javnim ustanovama kao i o pružaocima telekomunikacionih usluga. U 2013. godini, Agencija je shodno svojoj zakonom propisanoj obavezi davanja mišljenja da li određeni način obrade ličnih podataka ugrožava prava i slobode lica, uputila 50 mišljenja koja iako pravno gledano nisu upravni akti sa obavezujućom snagom, se primjenjuju , po našem saznanju, u cijelosti. Struktura podnosioca zahtjeva je sljedeća:

- Skupština Crne Gore-Radna grupa za izgrađivanje povjerenja u izborni proces (2 Zahtjeva);
- Poslanica Socijalističke narodne partije Snežana Jonica (3 Zahtjeva);
- Državni organ i organi državne uprave: Ministarstvo unutrašnjih poslova (2 Zahtjeva) MUP - Sektor za upravne unutrašnje poslove (2 Zahtjeva), Državni arhiv Crne Gore, Uprava policije- Sektor kriminalističke policije, MUP- Direktorat za bezbjednosno zaštitne poslove i nadzor,
- Organi lokalne uprave i samouprave : Opština Budva - Sekretarijat za zaštitu imovine, Sekretarijat za upravu i društvene djelatnosti Opštine Ulcinj, Opština Tivat - Sekretarijat za finansije i ekonomski razvoj, Opština Bar- Sekretarijat za opštu upravu i društvene djelatnosti, Opština Danilovgrad - Sekretarijat za privredu i finansije, Opština Mojkovac - Sekretarijat za opštu upravu i društvene djelatnosti, Gradska opština Golubovci,
- Odbornik Socijalističke narodne partije u Glavnom gradu Vujović, odbornik Nove srpske demokratije u Gradskoj opštini Golubovci
- Ustanove, zavodi: JZU Dom zdravlja Kotor (2 Zahtjeva), Osnovna škola "Luka Simonović- Nikšić, Zavod za zbrinjavanje izbjeglica (2), Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Crne Gore (2 Zahtjeva),

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

- Privredni sektor: GRAWE Osiguranje ad, KSM sistemi d.o.o., MTEL DOO, "Osmanagić Co" d.o.o., "In travel", "Moj supermarket" d.o.o., Mobilni operateri u Crnoj Gori, Željeznički prevoz Crne Gore ad Podgorica,
- Visoki komesariat za izbjeglice Ujedinjenih nacija (UNHCR), Kancelarija uprograna Ujedinjenih nacija u CG (UNDP)
- Advokatska kancelarija Vujačić(2 Zahtjeva)
- Unija slobodnih sindikata Crne Gore,
- Centar za zaštitu potrošača "Cezap",
- Fizička lica:M.J.,M.K.,Đ.M,V.M.,V.V.

Grafički prikaz:

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

Pojedinačni zahtjevi upućeni s namjerom precizne implementacije Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, odnose se na sljedeće :

- Dostavljanje poslodavcu podataka o kreditnom zaduženju zaposlenog kod poslovne banke Societe Generale Montenegro po osnovu odobrenog hipotekarnog kredita je u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Identifikovanje prevoznika i putnika od strane saobraćajnog inspektora, putem uvida u ličnu kartu nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti, ali ukoliko se upisuju podaci iz identifikacionog dokumenta i na taj način pravi svojevrsna evidencija dolazi do kršenja Zakona.
- Dostavljanje podataka kao što su ime, prezime i JMBG o korisnicima penzijskog i invalidskog osiguranja na teritoriji Glavnog grada Domu zdravlja je u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti, jer korisniku ličnih podataka Domu zdravlja u predmetnom slučaju nije potrebna saglasnost lica čiji se podaci obrađuju.
- Dostavljanje ID brojeva korisnika penzijskog i invalidskog osiguranja od strane Fonda PIO Opštini Tivat Sekretariatu za finansije ekonomski razvoj radi prinudne naplate novčanih potraživanja zbog neblagovremenog plaćanja poreza na nepokretnost i ostalih porezaje je u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Dostavljanje podataka UNHCR-u o raseljenim licima iz bivših jugoslovenskih republika i interno raseljenim licima sa Kosova koja su postala stranci sa stalnim nastanjnjem ili privremenim boravkom na osnovu Zakona o strancima nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- JZU Dom zdravlja Kotor kao rukovalac zbirkom ličnih podataka- video nadzor dužan je da na pisani zahtjev lica istom omogući uvid u lične podatke koji se o njemu obrađuju.
- Omogućavanje uvida u snimak sa video nadzora na kojem se nalaze druga lica predstavlja kršenje Zakona o zaštiti podataka o ličnosti jer se predmetni podaci mogu dostaviti samo na zahtjev zakonskog korisnika.
- Prilikom zaključivanja ugovora o ustupanju naplate potraživanja između dva privredna društva iz Crne Gore, nije potrebna saglasnost Agencije.
- Za iznošenje ličnih podataka iz Crne Gore, shodno članu 41 stav 3, potrebna je saglasnost nadzornog organa.

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

- Na privredno društvo XX Srbija ,kao rukovaoca zbirke ličnih podataka,ne primjenjuje se Zakon o zaštiti podataka o ličnosti,jer se oprema za obradu ličnih podataka koristi samo za prenos ličnih podataka preko teritorije Crne Gore.
- Objavljivanje ugovora o prometu nepokretnostima sastavljenih u formi notarskog zapisa, koji sadrže lične podatke stranaka kao i lične podatke zaposlenih (lično ime, datum i mjesto rođenja, adresu, jedinstveni matični broj učesnika, broj isprave na osnovu koje je utvrđen identitet lica i sl.) na internet stranici Sekretarijata za zaštitu imovine Opštine Budva je u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti ali uz obavezno zatamljivanje ličnih podataka kao što su datum i mjesto rođenja, adresa i jedinstveni matični broj učesnika.
- Omugućavanje uvida u kadrovski dosije Načelnika komunalne policije, V.D. Sekretara za komunalne djelatnosti, V.D. Sekretara za upravu i društvene djelatnosti, službenika Sekretarijata za upravu i društvene djelatnosti i službenika Sekretarijata za komunalne djelatnosti može se izvršiti ukoliko za to postoji pisana saglasnost lica čiji se podaci obrađuju.
- Dostavljanje fotokopije starog i važećeg Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Sekretarijata za upravu i društvene djelatnosti, spiska svih zaposlenih službenika i namještenika u organima lokalne uprave nakon 04.11.2011.godine i fotokopije pisanog naloga Predsjednika Opštine upućenog Sekretarijatu za upravu i društvene djelatnosti, a koji se odnosi na obavezu raspoređivanja podnosioca zahtjeva u Komunalnoj policiji je u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Da objelodanjivanje ličnih podataka koji se odnose na ime i prezime zaposlenog, odnosno lica angažovanog po drugom osnovu, stručnu spremu, e-mail adresu i broj telefona od strane organa vlasti, u čijem posjedu se isti nalaze , nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Dostavljanje Socijalističkoj narodnoj partiji spiska punoljetnih lica, državljana Crne Gore, sa prebivalištem u Nikšiću i Andrijevici, koja posjeduju ličnu kartu izdatu u skladu sa Zakonom o ličnoj karti a tu ličnu kartu nijesu zamijenili biometrijskom ličnom kartom u skladu sa važećim Zakonom o ličnoj karti i spisak punoljetnih lica sa prebivalištem u Nikšiću i Andrijevici, koja nijesu upisana u registar državljanima Crne Gore, a posjeduju ličnu kartu izdatu u skladu sa Zakonom o ličnoj karti koji su bili u primjeni

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

prije stupanja na snagu važećeg Zakona o ličnoj karti je u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

- Dostavljanje kopija dopisa područnih jedinica Ministarstva sa spiskovima lica koja nijesu upisana u registar crnogorskih državljana i kopija dopisa sa spiskovima lica koja su upisana u registar državljana Crne Gore, a za koja su u periodu od 31. 12. 2012. do sada dostavljeni podaci opštinskim organima lokalne uprave nadležnim za vođenje biračkog spiska Socijalističkoj narodnoj partiji je u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Dostavljanje Socijalističkoj narodnoj partiji podataka o licima koja su odjavila prebivalište i licima koja su prijavila prebivalište u opština Nikšić i Andrijevica u periodu od 01.01.2012.godine do 06.03.2013.godine i to : ime i prezime lica, matični broj lica, datum prijave-odjave lica, dan, mjesec i godina rođenja, mjesto, opština i država rođenja, adresa stanovanja i mjesto, opština i država budućeg prebivališta je u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Dostavljanje podatka iz personalnog dosjea koji se odnose na dužinu radnog staža zaposlenih u školi na zahtjev zaposlenog u školi, nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Dostavljanje Socijalističkoj narodnoj partiji podataka o licima koja su podnijela zahtjev za sticanje crnogorskog državljanstva, a nalaze se na spisku lica koji je Ministarstvo unutrašnjih poslova dostavilo organima lokalne uprave, radi njihovog brisanja iz biračkog spiska, zbog činjenice da se ne nalaze u registru državljana Crne Gore, a o njihovim zahtjevima još nije odlučeno kao i podataka kada su ta lica podnijela zahtjev za sticanje crnogorskog državljanstva i zbog čega se ti predmeti još uvjek nalaze u radu kod Ministarstva unutrašnjih poslova nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti
- Postupanje Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Crne Gore po pravosnažnom i izvršnom rješenju Osnovnog suda u Rožajama I.br.899/12 nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti jer nije potrebna saglasnost lica čiji se podaci obrađuju.
- Predlog Zakona o potvrđivanju Memoranduma o pravnim i sudskim garancijama protiv nezakonite obrade ličnih podataka nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Objavljivanje fotografije maloljetnog lica na bilbordu u svrhe marketinga pravnog lica, bez saglasnosti zakonskog zastupnika je u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

- Član 2 stav 2 Uredbe Vlade Crne Gore o načinu ostvarivanja prava na oslobođenje od plaćanja takse na tarifno brojilo shodno kojoj Elektroprivreda Crne Gore traži fotokopiju lične karte građana u vezi oslobođenja od plaćanja takse na tarifno brojilo nije u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Objavljivanje obračunske liste javnog funkcionera u kojoj je iskazan kreditni iznos kod Komercijalne banke A.D. Budva, na internet stranici Državnog arhiva Crne Gore, je u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Dostavljanje JMBG od strane stanara/etažnih vlasnika predsjedniku Kućnog savjeta nije u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Objavljivanje imena i prezimena zdravstvenih ili prosvjetnih radnika i organizacionih jedinica ili odjeljenja u kojima rade kako bi se putem web aplikacije ocjenjivao njihov rad je u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Javnim objavljivanjem-pribijanjem pismena na oglasnoj tabli organa koji vodi postupak koje sadrži ime, prezime, i adresu ne krši se Zakon o zaštiti podataka o ličnosti dok bi se objavljivanjem JMBG-a kršile odredbe ovog zakona.
- Samoinicijativno instaliranje i funkcionisanje bezbjednosnih kamera od strane privrednog subjekta je u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Zahtjev upućen Ministarstvu unutrašnjih poslova vezan za dostavljanje spiska lica (ime, prezime, datum i mjesto podnošenja zahtjeva, datum donošenja rješenja) koji su Ministarstvu unutrašnjih poslova podnijeli zahtjev za prijem u crnogorsko državljanstvo, po čijim zahtjevima je odlučeno a isto nije preuzeto i koji se nalaze na spiskovima za brisanje iz biračkog spiska zbog činjenice da nisu upisani u registar državljanana Crne Gore koje je Ministarstvo unutrašnjih poslova dostavilo organima lokalne uprave nadležnim za vođenje biračkog spiska , nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Zahtjev za dostavljanje obavještenja , shodno članu 50 Poslovnika Skupštine Crne Gore, kojim se traži dostavljanje kopija mišljenja o prijemu u crnogorsko državljanstvo u skladu sa članom 12 Zakona o crnogorskom državljanstvu, od strane resornih ministarstava, upućenih Ministarstvu unutrašnjih poslova nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Dostavljanje ličnih podataka X.X.: jedinstvenog matičnog broja građanina, broja važeće legitimacije raseljenog lica ili lične karte, advokatu P.

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

Vukotiću, punomoćniku X.X., radi vođenja parničnog postupka, nije u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

- Dostavljanje tačne adrese prebivališta, radi vođenja parničnog postupka, nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Uvođenje retrovizorskih kamera u elektromotornim vozovima nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka, dok je uvođenje kamera u putničkom dijelu voza u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka
- Dostavljanje ličnih podataka (adrese stanovanja i fotografije) lica koja se vode kao izbjegla ili raseljena, Upravi policije- Sektor kriminalističke policije – Podgorica, odnosno UNMIKU nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Uspostavljanje sistema automatskog obavještavanja o podacima unijetim u policijske evidencije i upotreba alata za automatsko obavještavanje o već unijetim podacima u postojećim evidencijama nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Predlog Pravilnika o bližim uslovima koje moraju da ispunjavaju stanice za tehnički pregled vozila nije u suprotnosti sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.
- Zahtjev za dostavljanje obavještenja shodno članu 50 Poslovnika Skupštine Crne Gore, kojim se traži dostavljanje kopija mišljenja o prijemu u crnogorsko državljanstvo u skladu sa članom 12 Zakona o crnogorskom državljanstvu, od strane navedenih organa, upućenih Ministarstvu unutrašnjih poslova nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Podnosiocu Zahtjeva se mogu dostaviti podaci koji se odnose na ime i prezime kao i razloge prijema u crnogorsko državljanstvo, dok je ostale lične podatke potrebno zaštititi u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Dostavljanje medicinske dokumentacije radi utvrđivanja ništavosti ugovora o doživotnom izdržavanju na zahtjev Osnovnog suda u Kotoru je u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Pristup kopiji zdravstvenog kartona osiguranika koji je umrlo lice radi izvršenja ugovornih obaveza nije u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Grawe osiguranju od strane ljekara koji je posljednji liječio umrlog, shodno članu 11 Opštih uslova osiguranja za slučaj smrti , može biti dostavljeno uvjerenje koje sadrži: uzrok smrti, početak i tok bolesti koja je izazvala smrt i pobliže okolnosti pod kojima je smrt nastupila.
- Funtcionisanje 24 satnog kompjuterskog praćenja alarmnih protivprovalnih sistema nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

- Primjena elektronskog potpisa prilikom zaključivanja Pretplatničkih ugovora sa korisnicima nije u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Dostavljanje obavještenja, a na osnovu pitanja odbornika Skupštine Opštine Danilovgrad ,u smislu jednokratnog iznosa socijalne pomoći, uz anonimizaciju ličnih podataka (imena i prezimena lica i svih drugih ličnih podataka iz dokumentacije) nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Izdavanje potvrde o biračkom pravu od strane Opštine Mojkovac-Sekretarijata za opštu upravu i društvene djelatnosti, na zahtjev izborne liste, u svrhu kandidovanja za odbornike, bez saglasnosti birača, nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti
- Slanje obavještenja o trenutnim akcijama, povoljnositima koje se nude za korišćenje usluga, putem SMS, korisnicima usluga , kupcima motornih vozila, licima kojima vrše usluge opravke i održavanja motornih vozila je u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Dostavljanje informacija o putovanju određenog lica, na pisani zahtjev privatnog detektiva je u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti
- Pravilnik o imovinskom kartonu policijskih službenika je usaglašen sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti
- Obrada ličnih podataka korisnika Web trgovine (ime i prezime, datum rođenja, mail adresa, pol, adresa stanovanja i kontakt telefon) , uz njihovu prethodnu saglasnost, nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti
- Dostavljanje pristupnica članova Sinidakta medija radi utvrđivanja reprezentativnosti Odboru za utvrđivanje reprezentativnosti Ministarstvu rada i socijalnog stranja u kojim se traže sljedeći lični podaci: svojeručni potpis i jedinstveni matični broj je u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Obrada JMBG-a korisnika koja na obrascu korisničkog ugovora i registracionog formulara nije predviđena kao obavezna , već se vrši uz saglasnost istog, nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izboru odbornika i poslanika nije u suprotnosti sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.
- Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ličnoj karti nije u suprotnosti sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.
Nacrt zakona o biračkom spisku je potrebno u određenim članovima izmjeniti i dopuniti kako bi isti bio usaglašen sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

- Dostavljanje spiska lica koja su primila novac iz budžeta Gradske opštine Golubovci, sa matičnim brojevima nije u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Dostavljanje imena i prezimena i adrese lica koja u pravnom poslu sa Glavnim gradom stiču nepokretnost nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

Agencija je dala negativno mišljenje na osnovu onih Zahtjeva u kojima je obrada vršena bez izričitog pravnog osnova. Dakle, obrada nije dozvoljena bez pristanka ovlašćenog lica ili bez zakonskog ovlašćenja; ako se vrši u svrhu koja je drugačija od one za koju je određena; ako svrha obrade nije jasno određena ili je izmenjena i ako je način obrade nedozvoljen; ako je obim obrade veći nego što je potrebno da bi se postigla svrha obrade; kao i iz drugih razloga propisanih zakonom. Izuzetno, obrada bez pristanka dozvoljena je samo u cilju ostvarivanja ili zaštite životno važnog interesa lica; u svrhu izvršenja obaveza izvršenja ugovora ako je lice ugovorna strana ili radi preduzimanja radnji na zahtjev lica prije zaključivanja ugovora; obavljanja poslova od javnog interesa i u drugim slučajevima koji su isključivo propisani zakonom. Državni organ može da obrađuje podatke bez pristanka ako je to potrebno radi ostvarivanja interesa bezbjednosti, vođenja krivičnog postupka, zaštite ekonomskih interesa države, prava i sloboda i drugog javnog interesa.

U Agenciju su, tokom 2013. godine, pristigla 5 Zahtjeva kojim se traži mišljenje ovog organa u vezi primjene odredbi Zakona o slobodnom pristupu informacijama . S tim u vezi podnosioci zahtjeva su obavješteni da, shodno Zaključku Savjeta ; ovaj organ ne može davati mišljenja po predmetnim zahtjevima, jer bi postojala mogućnost da o istoj stvari odlučuje dva puta jer je Savjet Agencije, shodno članu 38 Zakona o slobodnom pristupu informacijama, drugostepeni organ koji postupa po žalbi izjavljenoj na akt prvostepenog organa. Shodno tome, dopisi su upućeni: OŠ "Luki Simonović" ;Vrhovnom državnom tužilaštvu ; Agenciji za civilno vazduhoplovstvo ,Ministarstvu održivog razvoja i turizma ; Investiciono razvojnom fondu Crne Gore.

7. DAVANJE SAGLASNOSTI U VEZI SA IZNOŠENJEM LIČNIH PODATAKA IZ ZEMLJE

Lični podaci koji se obrađuju mogu se iznositi iz Crne Gore u drugu državu ili davati na korišćenje međunarodnoj organizaciji, koja primjenjuje adekvatne mјere zaštite ličnih podataka propisane Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti, na osnovu prethodno pribavlјene saglasnosti nadzornog organa. Adekvatnost mјera zaštite procjenjuje se na osnovu konkretnih okolnosti u kojima se sprovodi postupak prenosa ličnih podataka ili postupak prenosa skupa tih podataka, pri čemu se posebno uzima u obzir: priroda ličnih podataka; svrha i trajanje predloženog postupka ili postupka obrade; država porijekla i država krajnjeg odredišta; zakonom propisana pravila koja su na snazi u državi u koju se iznose podaci; pravila profesije i bezbjednosne mјere koje se moraju poštovati u toj zemlji.

Za iznošenje ličnih podataka radi povjeravanja pojedinih poslova obrade, u smislu člana 16 ovog zakona, neophodna je saglasnost nadzornog organa, osim u slučaju kada se iznose podaci u države članice Evropske Unije i evropskog ekonomskog prostora ili države koje se nalaze na listi Evropske Unije koje imaju adekvatan stepen zaštite podataka o ličnosti. U članu 42 Zakona su precizirane odredbe koje definišu slučajeve kada saglasnost Agencije nije obavezna

U izvještajnom periodu Agenciji su upućena 15 Zahtjeva za davanje saglasnosti za iznošenje podataka (u 2012. godini jedan zahtjev po ovom osnovu). U većini slučajeva od strane Agencije je u telefonskom kontaktu podnosiocima zahtjeva ukazano na potrebu dopune dokumentacije, što su isti ispoštovali u svakom pojedinačnom slučaju . Shodno tome izdato je isto toliko saglasnosti. Avon Cosmetics Montenegro d.o.o. uputilo je 4 Zahtjeva za davanje saglasnosti za iznošenje podataka; Creditexpress Montenegro d.o.o. - 5 Zahtjeva , Oriflame kozmetika MN- 2 Zahtjeva , dok su se Crnogorski Telekom a.d. Podgorica, Hypo Alpe-Adria-bank a.d. , Hoffmann-La Roche dio stranog društva u Podgorici i Merkur osiguranje a.d. iz Podgorice obratili Agenciji sa po jednim .

8. DAVANJE SAGLASNOSTI U VEZI SA USPOSTAVLJANJEM ZBIRKI LIČNIH PODATAKA

Jedna od nadležnosti Agencije shodno članovima 28 i 50 stav 1 tačka 4 Zakona je davanje saglasnosti u vezi sa uspostavljanjem zbirki ličnih podataka. Ukoliko rukovalac zbirke ličnih podataka planira automatsku obradu ličnih podataka koja predstavlja poseban rizik za prava i slobode lica, obavezan je da dobije saglasnost Agencije, a naročito ako se: predviđa obrada posebnih kategorija ličnih podataka; obrada ličnih podataka koji se odnose na procjenu ličnosti, sposobnosti ili ponašanje; ili obrađuju biometrijski podaci. Zakonom je regulisano da izuzeci od gore navedene obaveze se odnose na obradu ličnih podataka koja se vrši na osnovu zakona, saglasnosti lica i kada je obrada neophodna za ispunjavanje ugovora između zbirke ličnih podataka i lica. Tokom 2013.godine na adresu Agencije upućeno je **48** Zahtjeva za dobijanje saglasnosti za uspostavljanje zbirki ličnih podataka ; izdato je **38** saglasnosti na uspostavljenje zbirke video nadzor; data je **jedna** saglasnost na zbirku kojom se predviđa obrada ličnih podataka koji se odnose na procjenu sposobnosti ; upućena su **4** dopisa koja sadrže informaciju u vidu odgovora na postavljeno pitanje u vezi sa poštovanjem odredbe člana 38 Zakona koji reguliše uvođenje video nadzora u stambenim zgradama ; **4** dopisa su upućena podnosiocima zahtjeva za kompletiranje dokumentacije. U jednom slučaju saglasnost nije data.

Saglasnost je data rukovaocima koji su shodno upućenim zahtjevima za davanje saglasnosti, dostavili potrebnu dokumentaciju čime su ispoštovani članovi 35,36 i 39 Zakona kojima su propisani uslovi i način uvođenja video nadzora.

Po strukturi subjekata saglasnost je data:

- **Državni organi i organi državne uprave:**

Poreska uprava Crne Gore, Zavod za zbrinjavanje izbjeglica,

- **Organ lokalna samouprave i uprave:**

Gradska opština Tuzi

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

- **Javne ustanove i preduzeća:**

J.U. Dom učenika i studenata iz Podgorice, JP „Mediteranski sportski centar“ iz Budve , Komunalno-stambeno javno preduzeće Budva,

- **Privredni subjekti:**

“Žunjić Company” d.o.o. iz Spuža ,“7. Avgust” d.o.o. “13 jul – Plantaže” a.d., Željeznički prevoz Crne Gore a.d., “Apoteka Obradović” d.o.o. iz Podgorice , Agencija za stanovanje d.o.o. Podgorica , “Kroling” d.o.o. iz Danilovgrada DOO “Nova Knjiga” iz Podgorice, Zubno protetska laboratorija “Šoškić” iz Podgorice , “Kavarić Group ” d.o.o , Gintasmont investment construction and trade a.d. iz Podgorice, DOO “MPM” iz Podgorice, “Casino Avala” iz Budve d.o.o. ,“Rokšped” d.o.o. iz, AD “Štampa” iz Podgorice, “13.jul-Plantaže” a.d. iz Podgorice (vinopodrum “Šipčanik” , kapije “Kuće Rakića” i kapije ”Stari vinarski podrum”), “Euro casa” d.o.o. iz Podgorice,

- **Sektor ugostiteljskih usluga :**

Hotel ” Perla ” d.o.o.; Hotel “Ziya”- Podgorica, Hotel “Rivijera” Budva, Hotel ” Sato ” , Hotel Alexander Lux, HTP “Aurel” d.o.o. ,Hotel “Kerber” iz Podgorice HP “Fjord” a.d. iz Kotora, Hotel “Lovćen” iz Podgorice “ Atlas Hotels Group ” a.d. Bar,

- **Sektor farmaceutskih usluga:**

ZU Apoteke Crne Gore “Montefarm“Podgorica, ZU Apoteke Crne Gore “Montefarm“Nikšić, Apoteka „Iva Pharm“ d.o.o, Podgorica ,

- **Osiguravajuća društva:**

UNIQA neživotno osiguranje ,

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

Grafički prikaz:

Članom 38 Zakona propisani su uslovi koji se odnose na uvođenje video nadzora u stambenim zgradama na način da je potrebna je pisana saglasnost skupštine etažnih vlasnika kojima pripada više od 70% vlasništva. S tim u vezi, u Agenciji su upućena obavještenja od:

- Skupština etažnih vlasnika zgrade u Ul. Bulevar Save Kovačevića br.26 Podgorica;
- Skupština etažnih vlasnika zgrade u ul. Ivana Crnojevića br.14 – Podgorica;
- Skupština etažnih vlasnika, Ul. Arsenija Boljevića bb, Podgorica;

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

- Skupština etažnih vlasnika zgrade Lamele D4, Ul. 4.jula bb, blok 35-36 ,Podgorica

9. DAVANJE PREDLOGA I PREPORUKA ZA UNAPREĐENJE ZAŠTITE LIČNIH PODATAKA

Zakon o zaštiti podataka o ličnosti ima sistemski karakter i istim moraju biti usaglašene odredbe ostalih zakona u pogledu obrade i zaštite ličnih podataka. Agencija shodno ovlašćenju iz člana 50 stav1 tačka 7 Zakona podnosi predloge i preporuke za unapređenje zaštite ličnih podataka.

U 2013. godini analizirani su zakoni koji regulišu obradu ličnih podataka u sektorima: prosvjete (elektronski dnevnik), privrede (CRPS) , bankarstva (kreditni registar) i nekretnina (načelo javnosti). S tim u vezi Agencija je uputila sljedeće Inicijative:

- **Inicijativa za izmjenu i dopunu odredbi člana 118 Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju („Sl.List CG” , br. 64/02, 31/05, 49/07, 04/08, 21/09, 45/10, 40/11 i 45/11)**

Ministarstvo prosvjete je uspostavilo elektronsku evidenciju podataka za sve obrazovno-vaspitne ustanove do nivoa fakulteta koja sadrži podatke o djeci (predškolskog, osnovnog, srednjeg i fakultetskog nivoa) i o zaposlenima. Pravilnikom o obliku i načinu vođenja pedagoške evidencije i sadržini javnih isprava u školama u članu 2 stav 2 predviđeno je da se pedagoška evidencija vodi u obliku zapisa na papiru a istovremeno, po pravilu, i u elektronskom obliku. Pristup podacima je predviđen na način da Ministarstvo prosvjete može da vidi samo statističke izvještaje, obrazovno-vaspitne ustanove mogu vidjeti samo izvještaje koji se odnose na njihove ustanove, uprava obrazovno-vaspitnih ustanova može da vidi sve podatke o učenicima i zaposlenima iz samo svoje ustanove, odjeljenske starještine mogu da vide podatke o učenicima iz samo svog odjeljenja, nastavnici mogu vidjeti i upisivati samo ocjene učenicima kojima oni predaju (ne vide nijedan

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

lični podatak). Imajući u vidu da Pravilnik ne može biti osnov za obradu ličnih podataka, a u cilju unapređenja zaštite ličnih podataka, podnesena je Inicijativa za izmjenu člana 118 Opšteg Zakona o obrazovanju i vaspitanju kako bi se u okviru istog predvidjela obrada ličnih podataka elektronskim putem kao i obim i način vođenja pedagoške evidencije. Predlozi izmjena se odnose na dopune i izmjene: Sadržaj pedagoške evidencije, Svrha obrade podataka, Korišćenje podataka, Sadržaj javnih isprava, Čuvanje dokumentacije, Brisanje iz evidencije, Zaštita podataka. U okviru Zakona mora biti predviđen obim podataka u pojedinačnim javnim isprava što podrazumijeva navođenje vrste ličnih podataka koji se obrađuju.

Potrebno je, dakle, pobrojati podatke koji se obrađuju za određivanje identiteta, za određivanje obrazovnog statusa djece i učenika, za određivanje socijalnog statusa djece i učenika, za određivanje zdravstvenog statusa djece i učenika. Za potrebe naučnoistraživačkog rada i prilikom izrade statističkih analiza, lični podaci koriste se i objavljaju na način kojim se obezbeduje zaštita identiteta učesnika obrazovanja i vaspitanja. Podaci u pedagoškoj evidenciji moraju biti zaštićeni od neovlašćenog pristupa i korišćenja, u skladu sa posebnim zakonom.

Kao zakonski princip, potrebno je definisati da se svi vidovi prikupljanja, držanja, obrade i korišćenja ličnih podataka sprovode se u skladu s posebnim zakonom, uz poštovanje načela propisanih zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

- **Inicijativa za izmjenu člana 37 stav 2 Zakona o**

Centralnoj banci Crne Gore

Analizom Zakona o Centralnoj banci Crne Gore, Agencija je zaključila da se u članu 37 stav 2 istog, predviđa obrada ličnih podataka suprotna principima poštovanja privatnosti i podataka o ličnosti propisanim potvrđenim međunarodnim ugovorima o ljudskim pravima (Evropske Konvencije o zaštiti ljudskih prava i sloboda, Direktive 95/46), Ustavom Crne Gore i pozitivnim zakonodavstvom.

Predmetna inicijativa pokrenuta je u cilju unapređenja zaštite ličnih podataka građana (korisnika kredita) i odnosi se na izmjenu člana 37 Zakona o Centralnoj banci na način da se briše stav 2 koji omogućava da Kreditni registar, izuzetno, može obuhvatiti i druge podatke i informacije potrebne za sagledavanje ukupnog

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

zaduženja pojedinih lica (dugovanja za potrošenu električnu energiju, dugovanja za pružene komunalne usluge, dugovanja po osnovu poreskih obaveza, obaveze na računima kod banaka u inostranstvu i sl.) Ukratko, ova sporna odredba osim što je suprotna načelu zakonitosti (ovaj princip podrazumijeva da uslovi za obradu ličnih podataka moraju prepostaviti postojanje bar jednog alterantivnog pravnog osnova, i to: zakonsko ovlašćenje rukovaoca ili prethodnu pisano saglasnost lica čiji se podaci obrađuju; nije, dakle dozvoljeno poklapanje (kumulativnost) pravnog osnova odnosno da se zakonom koji sam po sebi predstavlja pravni osnov zahtijeva i saglasnost lica); predstavlja obradu ličnih podataka u većem obimu nego što je potrebno da bi se postigla svrha obrade (što je suprotno članu 2 stav 2 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti),ista duboko zadire u privatnu sferu pojedinca. Diskrecionim pravom da se u Kreditni registar , doduše izuzetno, mogu tražiti, na osnovu pisane saglasnosti lica, i druga zaduženja pojedinih lica, bez obzira na njihovu visinu ulazi se u polje arbitriranja i proizvoljnosti, što je neprihvatljivo jer se u neravnopravan položaj stavlju građani koji ne žele da potpišu poseban ugovor budući da je praksa pokazala da banka plasmane neurednim dužnicima (po ostalim dugovanjima) ne odobrava.

Centralna Banka Crne Gore je povodom ove Inicijative ukazala da će svi razlozi Agencije biti razmotreni u postupku Zakona o Centralnoj banci Crne Gore koja će biti sprovedena u okviru pristupnih pregovora za Poglavlje 17- Ekomska i monetarna politika.

- **Predlog za izmjene člana 70 stav 1 tačka 3b i člana 83 stav1 tačke 6,7 i 9 Zakona o privrednim društvima (“Sl.list RCG, br.06/02, 17/07 i 40/11)**

Zakonom o privrednim društvima u čl. 70 stav 1 tačka 3b propisana je obaveza da se, prilikom prve registracije , u CRPS dostave lični podaci osnivača, članova društva, rukovodilaca i članova odbora direktora ukoliko su imenovani, koji se odnose na datum i mjesto rođenja članova odbora direktora, matični broj ili broj pasoša, ako su strani državljeni i da isti budu javno objavljeni. Član 82 Zakona o privrednim društvima definiše da je "dostavljanje podataka i dokumentacije" čin fizičkog ili elektronskog prezentiranja registracione prijave ili dokumenta CRPS-a

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

ili ovlašćenom licu za posredovanje u registraciji, koje CRPS-a registruje, u skladu sa ovim zakonom. Zakona o privrednim društvima predviđeno je načelo javnosti pristupa CRPS-u koji u članu 83 stav 1 tačke 6 i 9 omogućava javni uvid u bazu podataka CRPS, kao i mogućnost da se uvid može vršiti putem elektronskih sredstava komunikacije, uključujući i internet prezentaciju. S druge strane, javno prezentovanje takvog podataka je u suprotnosti sa ustavnim načelom zaštite ličnih podataka i Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti jer JMB kao jednoznačni identifikator fizičkog lica je podatak čija obrada mora biti restriktivno propisana. Dakle, objavljivanje (na internet stranici) JMB odgovornih lica u privrednim subjektima je u suprotnosti sa Ustavom Crne Gore koji u članu 43 jemči zaštitu podataka o ličnosti, a u stavu 2 zabranjuje upotrebu podataka o ličnosti van namjene za koju je prikupljena i sa članom 2 stav 2 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, koji definiše da, "se lični podaci ne mogu obrađivati u većem obimu nego što je potrebno da bi se postigla svrha obrade niti na način koji nije u skladu sa njihovom namjenom. Cijeneći da je CRPS obezbjedeno , dakle, da su podaci sadržani u njegovom indeksu i drugi podaci pohranjeni u bazu podataka CRPS-a istovjetni onima koji su mu dostavljeni za registraciju i da se javnost može pouzdati u njihovu istovjetnost (član 88 Zakona o privrednim društvima), kao i da se puna informacija o odgovornim, ovlašćenim i osnivačima privrednih subjekata , bez objavljanja njihovih JMB može bez ostatka ostvariti , javnim uvidom u datum i mjesto rođenja istih, Agencija predlaže da , u cilju unapređenja zaštite ličnih podataka, pokrene Inicijativu za izmjenu predmetnih članova Zakona o privrednim društvima , na način da se :u članu 70 stav 1 Zakona o privrednim društvima poslije riječi "objavljuju" dodaje : " osim podataka iz tačke 3b ovog člana koji se odnosi na matični broj " ; u članu 83 Zakona o privrednim društvima doda stav 2:"Prilikom obrade ličnih podataka iz tačke 6, 7 i 9 ovog člana se primjenjuju propisi o zaštiti ličnih podataka."

- **Predlog za izmjenu i dopunu Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti (Sl. RCG, br. 29/07 i 32/11)**

Jedno od osnovnih načela Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti je i načelo javnosti koje u članu 9 definiše da „Svako ima pravo da izvrši uvid u podatke koje sadrži katalog nepokretnosti, da mu se izda list nepokretnosti ili potvrda da je određena nepokretnost ili pravo upisano u katalog nepokretnosti“,

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

što je za katastar obavezujuća norma, bez izuzetka. Podaci koje sadrži katastarska evidencija javnosti se saopštavaju kroz list nepokretnosti i kopiju plana. Činjenica je da se ukucavanjem matičnog broja može doći do podatka o tome koju nekretninu posjeduje lice sa predmetnim matičnim brojem na cijeloj teritoriji Crne Gore. Isto tako je činjenica da se ukucavanjem broja lista nepokretnosti ili broja katastarske parcele dobijaju na uvid podaci o vlasniku odnosno vlasnicima/suvlasnicima koji su upisani na predmetnoj nekretnini, a sadrže ime i prezime, matični broj i adresu. Stranke, takođe imaju mogućnost dobijanja informacija po osnovu Zakona o slobodnom pristupu informacijama što se u praksi veoma često koristi. Pozivajući se na ovaj Zakon, Uprava za nekretnine je u obavezi da dostavi tražene podatke koji se odnose na osnov upisa, ugovor po kome je neko upisan, ko je upisan, hronologija upisa, stari posjedovni list i sadašnje stanje. U konkretnom slučaju, postavlja se osnovno pitanje koji se to lični podaci mogu objaviti na internet stranici Uprave za nekretnine, a da bi se pri tom zadovoljilo načelo javnosti sa jedne strane, a koji se lični podaci imaoca prava na nepokretnosti smatraju podacima od značaja za privatnost, pogotovo imajući u vidu Zakon o zaštiti podataka o ličnosti, koji u članu 2 stav . propisuje da se lični podaci ne mogu obrađivati, dakle i objavljivati, u većem obimu nego što je to potrebno da bi se postigla svrha obrade, niti na način koji nije u skladu sa njihovom namjenom.

Obzirom da javno objavljivanje JMBG imaoca prava na nepokretnost u stambenim zgradama, na internet stranici Uprave za nekretnine, pretragama putem ključeva po broju parcele i broju posjedovnog lista, otvara mogućnost njihovih daljih zloupotreba, ukazuje se na neophodnost njihovog uklanjanja, budući da je cilj zakona da, u vezi sa obradom podataka o ličnosti, svakom fizičkom licu obezbijedi ostvarivanje i zaštitu prava na privatnost i da je u personalnom smislu (važenju) zaštita univerzalna, odnosno da se svakom fizičkom licu, bez obzira na državljanstvo i prebivalište, rasu, godine života, pol, jezik, vjeroispovjest, političko i drugo uverenje, nacionalnu pripadnost, socijalno poreklo i status, **imovinsko stanje**, rođenje, obrazovanje, društveni položaj ili druga lična svojstva, pruža zakonska pravna zaštita saglasno ustavnim odredbama. Imajući u vidu gore izloženo, Agencija je , u cilju unapređenja zaštite ličnih podataka, uputila Inicijativu za izmjenu i dopunu Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti na način da se u članu 5 Zakona doda stav 2 , koji glasi: "Na postupke iz člana 1 ovog stava koji se odnose na obradu ličnih podataka shodno se

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

primjenjuju propisi o zaštiti ličnih podataka, ukoliko ovim zakonom nije drukčije propisano.”

- **Inicijativa za izmjenu člana 2 stav 2 Uredbe Vlade Crne Gore o načinu ostvarivanja prava na oslobođenje od plaćanja takse na tarifno brojilo**

Agencija je podnijela Inicijativu za izmjenu člana 2 stav 2 Uredbe Vlade Crne Gore o načinu ostvarivanja prava na oslobođenje od plaćanja takse na tarifno brojilo, kako bi se isti usaglasio sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti odnosno kako bi se iz predmetnog člana brisao dio koji propisuje kopiranje lične karte budući da se svrha obrade može postići upisivanjem broja identifikacionog dokumenta i drugih potrebnih podataka iz istog. Naime, podzakonskim aktom, u konkretnom slučaju predmetnom Uredbom Vlade Crne Gore, kojim se detaljnije uređuje određena procedura, ne može i ne smije biti propisano zadržavanje, kopiranje i skeniranje identifikacionog dokumenta ukoliko taj osnov ne postoji u zakonu koji taj akt detaljnije razrađuje. Podzakonski akt, shodno Zakonu o zaštiti podataka o ličnosti, ne predstavlja osnov za obradu ličnih podataka. Takođe, kopiranje identifikacionog dokumenta bez zakonskog osnova je ujedno i postupak kojim se vrši obrada ličnih podataka u većem obimu nego što je potrebno da bi se postigla svrha obrade, a što je u suprotnosti sa članom 2 stav 2 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

10. NADZOR

Nadzor je postupak kojim se ostvaruje neposredan uvid u zakonitost rada i postupanja subjekta nadzora – rukovaoca zbirkličnih podataka, obrađivača i trećeg lica, odnosno korisnika, s ciljem provjere usklađenosti njihovog rada sa Zakonom i drugim propisima koji se odnose na obradu i zaštitu ličnih podataka. Nadzor pored navedenog podrazumijeva preduzimanje i izvršenje upravnih mjera i radnji. Nadzor ima prvenstveno svrhu preventivnog djelovanja radi podspješivanja odgovornog odnosa subjekta nadzora prema zakonskim obavezama. Agencija vrši nadzor u skladu sa ovim zakonom preko zaposlenih lica u tom organu, koja su ovlašćena za obavljanje poslova nadzora, u skladu sa aktom o sistematizaciji (u daljem tekstu: kontrolor). Kontrolori su „samostalni u vršenju nadzora iz oblasti zaštite ličnih podataka u okviru zakonskih ovlašćenja.

Kontrolori imaju pravo i obavezu da neposredno pregledaju poslovne prostorije i druge objekte u kojima se vrši obrada ličnih podataka, proces rada, isprave i druge dokumente, kao da obavljaju druge radnje u skladu sa predmetom nadzora.

Kontrolor ima pravo pristupa ličnim podacima sadržanim u zbirkama ličnih podataka, bez obzira da li se evidencije o tim zbirkama vode u Registru, kao i pravo pristupa spisima i drugoj dokumentaciji koja se odnosi na obradu ličnih podataka i sredstvima elektronske obrade ličnih podataka. Pravo pristupa ličnim podacima kontrolor, u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti, ima bez obzira na stepen tajnosti podataka.

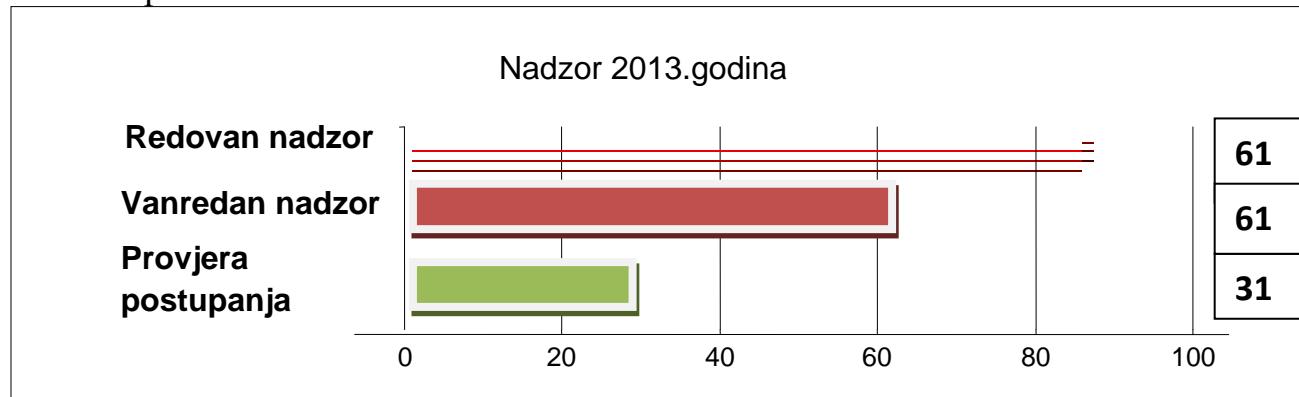
Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

Nadzor se vrši kod svih rukovaoca zbirki ličnih podataka koji su obavezni da postupaju shodno odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti a odnosi se na: državne organe, organe državne uprave, organe lokalne samouprave i lokalne uprave, privredno društvo i drugo pravno lice, preduzetnik i fizičko lice koji vrše obradu ličnih podataka u skladu sa zakonom o Zaštiti podataka o ličnosti. Zapisnik se sačinjava u roku od osam (Zahtjev za zaštitu prava) odnosno 15 dana od dana izvršenog nadzora. Pravilnikom o načinu vršenja nadzora u oblasti zaštite ličnih podataka je predviđeno da Agencija vrši: redovan, vanredni nadzor i provjeru postupanja.

Nakon izvršene provjere postupanja po ukazanom kontroloru je obavezan da sačini zapisnik u kome navodi zatečeno stanje koje se odnosi na postupanje rukovaoca po naloženim mjerama kontrolora.

U izvještajnom periodu izvršeno je ukupno **123** nadzora kao i **32** provjere postupanja po nalogu kontrolora . Od ukupnog broja nadzora u okviru redovnog nadzora izvršen je **61** nadzor, Izvršeno je **63** vanrednih nadzora; i **11** nadzora po zahtjevu za zaštitu prava lica kojima su povrijeđena prava.Takođe je izvršen **51** nadzor po inicijativi za zaštitu prava. Sprovedena su **2** dopunska nadzora po rješenju Savjeta Agencije, dok je **1** nadzor prenijet na tekuću godinu.

Grafički prikaz:

Grafički prikaz:

10.1. Redovan nadzor

Redovan nadzor vrši se na bazi godišnjeg plana Agencije kod rukovaoca zbirki ličnih podataka, odnosno svih kategorija rukovaoca, koji su predviđeni godišnjim planom. Godišnji plan nadzora donosi se sa ciljem da se aktivnosti u odnosu na ovo ovlašćenje usmjere prema tačno određenim sektorima, a u cilju sagledavanja stanja u toj oblasti, počev od zbirki ličnih podataka koje vode rukovaoci zbirki do propisa koje primjenjuju. Redovnim nadzorom su za 2013 godinu obuhvaćeni sljedeći sektori: državni sektor; javni sektor; jedinice i organi lokalne uprave; privredna društva i druga pravna lica; preduzetnici;

Redovni nadzori kod rukovaoca zbirki ličnih podataka obuhvataju :

- zbirke ličnih podataka sa nazivom zbirki;
- pravni osnov za obradu ličnih podataka;
- naziv rukovaoca zbirke;
- svrhu obrade ličnih podataka;
- kategoriju lica, vrste ličnih podataka sadržanih u zbirci;
- način prikupljanja i čuvanja ličnih podataka;

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

- rok čuvanja i korišćenja ličnih podataka;
- naziv korisnika zbirke ličnih podataka;
- iznošenje ličnih podataka iz Crne Gore;
- interna pravila obrade i zaštite ličnih podataka rukovaoca zbirke ličnih podataka;
- posebni vidovi obrade ličnih podataka;
- biometrijske mjere;
- video nadzor i
- ulazak i izlazak iz službenog odnosno poslovnog prostora.

Broj izvršenih redovnih nadzora po strukturi i broju rukovaoca je sljedeći:

- **državni sektor -2 nadzora ili 3,3%:**

Poreska uprava Crne Gore i Uprava za nekretnine Crne Gore

- **javne ustanove -14 nadzora ili 23%:**

JU Osnovna škola “Štampar Makarije”Podgorica; JU Srednja elektro ekonomski škola Bijelo Polje; JU Osnovna škola “Nikola Djurkovic“ Radanovići-Kotor; JU Osnovna škola „Pavle Rovinski“ Podgorica; JU OŠ „ Maksim Gorki“, Podgorica; JU OŠ „ Dušan Korać“, Bijelo Polje; JU Srednja pomorska škola Kotor; JU Gimnazija” Miloje Dobrašinović“, Bijelo Polje; JU Gimnazije “Kotor“- Kotor; JU Centar za djecu i mlade ” Ljubović“ Podgorica; JU Centar za obrazovanje i osposobljavanje “1. jun” Podgorica; JZU “Komanski most” – Podgorica; JU Osnovna škola “29 Novembar“Dinoše-Podgorica; JU za smještaj, rehabilitaciju i resocijalizaciju Podgorica

- **Finansijske institucije-osiguravajuća društva -17 nadzora ili 27,9%:**

AD Wiener Stadtische, životno osiguranje, Podgorica; Merkur osiguranje AD, Podgorica; Grawe AD, životno osiguranje; Delta generali AD, Podgorica; UNIQA, životno osiguranje AD, Podgorica; UNIQA, neživotno osiguranje AD, Podgorica; Swiss osiguranje AD; Podgorica S Leasing d.o.o., Podgorica; NLB Leasing d.o.o., Podgorica; Mikro-kreditna institucija Kontakt AD, Podgorica; Mikro-kreditna institucija Montenegro Investment Credit d.o.o.PG, Mikro-kreditna institucija Monte Credit d.o.o., Podgorica; Porsche leasing d.o.o., Podgorica; AD Sava Montenegro osiguranje Podgorica; Monte Adrija Broker a.d., Podgorica; CG-Broker Diler a.d., Podgorica; Investicono razvojni- fond Crne Gore.

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

- **Javna preduzeća u okviru lokalne samoprave -10 nadzora ili 16,4%:**

JP Vodovod i kanalizacija, Cetinje; JP Regionalni vodovod, Budva; JP Sportski centar, Cetinje; Javno komunalno preduzeće, Cetinje; JP Narodna biblioteka Radosav Ljumović, Podgorica; Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, Budva; JP Komunalno stambeno, Budva; JP Jadranski sajam, Budva; JP Sportsko - rekreativni centar, Bar; Agencija za investicije i imovinu, Bar.

- **Zdravstvene ustanove -12 nadzora ili 19,7%:**

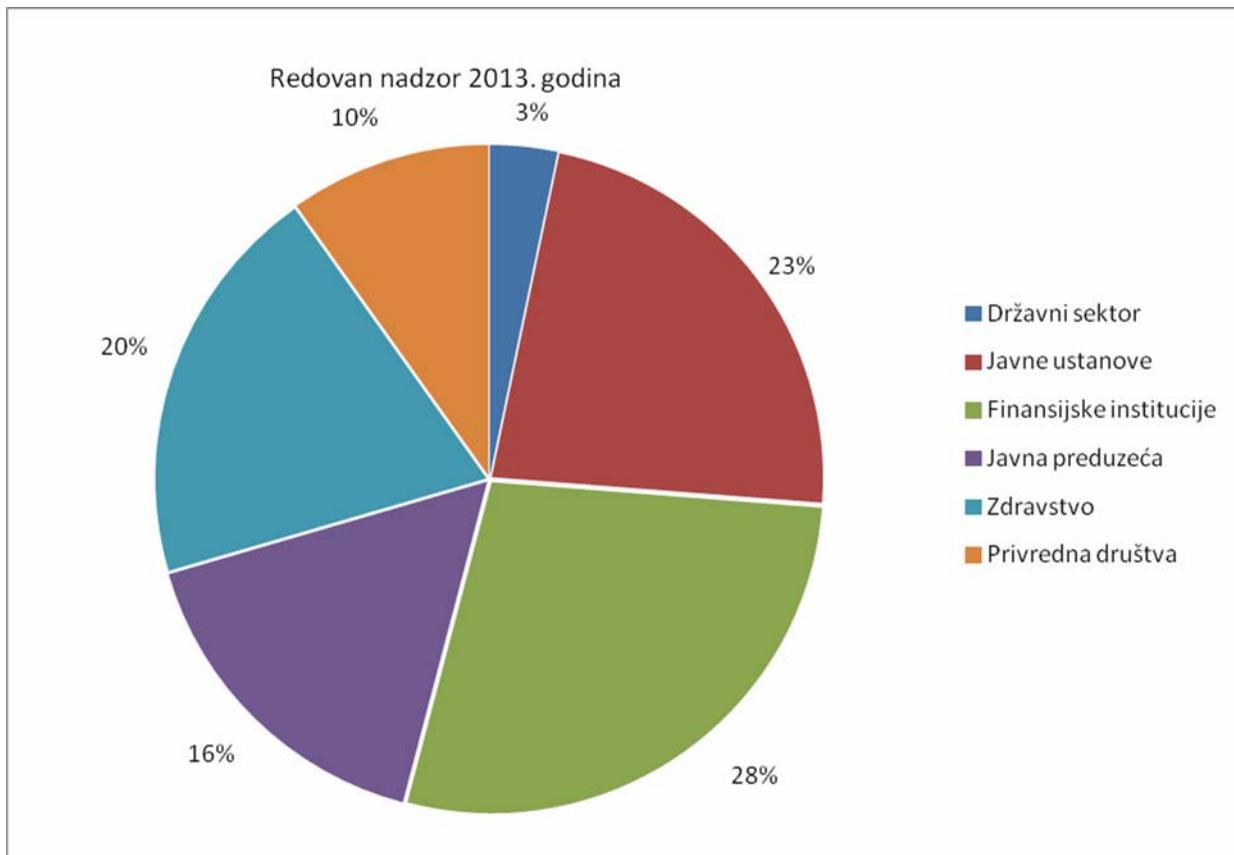
LIFE, privatna zdravstvena ustanova za vantjelesnu oplodnju, Podgorica; Poliklinika Filipović Podgorica; Poliklinika Medical centar Podgorica; Specialističke internističke Ambulante "Maraj", Ulcinj; Stomatološke ordinacije "Dentitio" Ulcinj; Očne ordinacije "Lika" Ulcinj; Očne ordinacije "Centar za očne bolesti" Budva; Ordinacija, "ANEA-HBO-Medical", Budva; "Galenika" Crne Gore-Podgorica; "Codra"-Specijalna hiruška bolnica sa poliklinikom-Podgorica; Podgorica; "Milmedika"-privatna zdravstvena ustanova Budva; PZU Rezidencija zdravlja "Kerber"

- **Privredna društva - 6 nadzora ili 9,8%:**

Parking servis d.o.o., Podgorica; Agencija za izgradnju i razvoj d.o.o., Podgorica; Uniproma d.o.o. Nikšić –Hotel "Ziya" Podgorica; Hotela „Kostas“ Podgorica; Hotel Vila Oliva, Petrovac; Hotel Rivijera, Petrovac

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

Grafički prikaz:

Tokom 2013. godine redovnim nadzorima su, u najvećem broju slučajeva, utvrđene nepravilnosti koje se odnose na nedostavljanje obavještenja o formiranim evidencijama o zbirkama ličnih podataka koje sadži podatke iz člana 26 stav 2 ovog zakona, shodno obavezi iz člana 27 Zakona kao i na neadekvatnu primjenu mjera zaštite ličnih podataka prilikom njihove obrade, odnosno nedonošenja internog pravila o obradi i zaštiti ličnih podataka, shodno članu 24.Zakona.

Nadalje, govoreći o utvrđenim nepravilnostima u redovnim nadzorima, je obuhvaćena kontrola načina i obrade podataka putem video nadzora, kao jedan od važnijih segmenta iz oblasti zaštite podataka. Kontrola obrade podataka putem video nadzora je izvršena na području cijele Crne Gore, što podrazumijeva principijelnu zastupljenost nadzora kako u centralnom tako na primorskom i sjevernom području Crne Gore. Najveća zastupljenost video nadzora konstatovana

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

je u centralnom dijelu , odnosno, u Podgorici kao administrativnom centru Crne Gore u kojoj se odvija oko 60-70 procenata administrativnih, ekonomskih, privrednih i drugih aktivnosti. Konstatovano je da subjekti nadzora, koji su uveli video nadzor nijesu postupali po članovima 35,36 i 39 Zakona koji propisuju uslove i način uvođenja video nadzora na šta su bili obavezni.

U dijelu prikupljanja ličnih podataka sektora koji se bavi uslužnim djelatnostima, kod evidencija zbirki o korisnicima usluga, rukovacima je ukazano da ne kopiraju, odnosno skeniranju identifikaciona dokumenata, i iste ne zadržavaju bez saglasnosti korisnika .

Takođe, konstatovano je da osiguravajuća društva prilikom rješavanja predmeta vezanih za materijalne štete vrše kopiranje lične karte i vozačke dozvole, jer se po Zakonu o osiguranju šteta isplaćuje isključivo vlasniku odnosno ovlašćenom punomoćniku (u praksi se često dešava da onaj koji upravlja vozilom često i nije vlasnik istog). Za kopiranje identifikacionih dokumenata prilikom obrade podataka za zbirke šteta potraživanja, ne postoji adekvatan zakonski osnov. Rukovaocu zbirke je ukazano da obzirom da ne postoji zakonski osnov za fotokopiranje identifikacionih dokumenata prilikom formiranja evidencija zbirki šteta potraživanja, potrebno je ili prestati sa kopiranjem istih ili formirati obrazac na kojem bi se tražila saglasnost za kopiranje od lica čiji se podaci obrađuju, u skladu sa članom 2. stav 2. i članom 10. Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

Rukovaoci zbirki ličnih podataka-subjekti nadzora u najvećem broju slučajeva postupili su po nalogu Agencije. U svim slučajevima gdje je ukazano na nepravilnosti rukovaci zbirki otklonili su nepravilnosti u ostavljenom roku, što je konstatovano prilikom provjera izvršenih od strane kontrolora Agencije.

Agencija je u toku 2013 godine izvršila redovan nadzor kod **Poreske Uprave** i Uprave za nekretnine. U periodu od 07.-27.03.2013. vršen je nadzor kod Poreske u cilju kontrole sprovođenja zaštite ličnih podataka u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti. Predmetni zapisnik je uručen Poreskoj upravi kojom prilikom je data saglasnost od odgovornog lica subjekta nadzora da će postupiti po ukazanim nepravilnostima iz zapisnika, što je i konstatovano u zapisniku koji je potpisana od strane odgovornog lica subjekta nadzora. U Zapisniku o utvrđenom činjeničnom stanju, konstatacijama, utvrđenim nepravilnostima, subjektu nadzora - Poreskoj upravi dat je rok od šezdeset dana za otklanjanje nepravilnosti. Subjekat

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

nadzora, nakon dostavljanja Zapisnika nije uložio prigovor u ostavljenom roku, već je dana 20.06.2013. godine obavijestila Agenciju da je postupila po Zapisniku, br. 580/13 i otklonila nepravilnosti ukazane predmetnim Zapisnikom. Nakon utvrđenog činjeničnog stanja , rukovaocu je ukazano : da formalno obavještenje o formiranim zbirkama ličnih podataka shodno Zakonu, dostavi na propisanom obrascu iz čl. 26 stav 2. (Sl. list CG br. 73/10 od 10.12.2010.) nakon čega će biti registrovan kod Agencije kao rukovalac zbirke podataka saglasno članu 29. stav 1. Zakona;da pribavi mišljenje sindikata, odnosno prestavnika zaposlenih, za vršenje video nadzora u okviru radnog prostora prijavnice kod Poreske uprave, da rukovalac zbirke ličnih podataka prestane sa praksom prikupljanja ličnih podataka, tj. fotokopije ličnih karata za rezidentna lica, kao i sa praksom prikupljanja ovjerenih fotokopija pasoša za nerezidentna lica, a koji se nalaze u dokumentaciji potrebnoj za registraciju privrednog društva koja se vrši kod CRPS-a;da rukovalac zbirke ličnih podataka prestane sa praksom objavljivanja JMBG-a odgovornih lica u privrednim društvima na sajtu CRPS-a i da izbriše postojeće, odnosno da se nađe model kroz koji bi se omogućio uvid samo zakonskim korisnicima, shodno članu 9 stav 1 tačka 4 zakona o zaštiti podataka o ličnosti; da je rukovalac saglasan, da će postupiti po ukazivanju iz zapisnika na utvrđene nepravilnosti shodno članu 36 stav 1 i 2 Zakona o inspekcijskom nadzoru i u predviđenom roku dostaviti obavještenje o formiranim zbirkama ličnih podataka:Centralna kadrovska evidencija, Evidencija o zaradama, Video nadzor,Evidencija prisustva službenika na poslu, Evidencija posjeta građana, Zbirka registracija – poreskih obveznika osiguranika, obveznika doprinosa i osiguranika, Zbirka obveznika poreza na dohodak fizičkih lica, Zbirka podataka obveznika poreza na dodatu vrijednost, Zbirka podataka obveznika poreza na promet upotrebljavanih motornih vozila, plovnih objekata, vazduhoplova i letilica, Zbirka podataka obveznika poreza na promet poreza na nepokretnost, Zbirka podataka o odgovornima, ovlašćenima i osnivačima privrednih društava u Centralni registar privrednih subjekata, kao i drugim utvrđenim nepravilnostima iz zapisnika, shodno članu 39 stav 3, 4 i 5 Zakona o inspekcijskom nadzoru.

U periodu od 06.-19.02.2013. godine vršen je nadzor kod **Uprave za nekretnine**. Zapisnik sa konstatacijama o utvrđenim nepravilnostima i rokom za njihovo otklanjanje od šezdeset dana uručen je i potписан od strane odgovornog lica subjekta nadzora. Subjekt nadzora nije uložio prigovor u predviđenom roku, već je

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

u ostavljenom roku iz Zapisnika otklonio nepravilnosti i o tome obavijestio Agenciju za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama u pisanoj formi. Istim povodom, dana 07.06.2013.godine u Upravi za nekretnine izvršen je ponovni nadzor u cilju provjere postupanja po nalozima iz Zapisnika od 26.02.2013. godine, i Zapisnikom br.282-1/13 utvrđeno da je po istom u potpunosti postupljeno, čime je nadzor okončan.

Shodno utvrđenim neusklađenostima ukazano je rukovaocu zbirki podataka da u skladu sa odredbama Zakona o inspekcijskom nadzoru, članom 15 stav 1 tačka 1 i 2, otkloni sljedeće : internet pretragom po broju lista nepokretnosti, i broju parcele za stambene zgrade, osim vlasnika pojedinih stambenih jedinica može se vidjeti JMBG svakog vlasnika ponaosob, što predstavlja obradu većeg obima koja je suprotna članu 2 stav 2 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti ; da načelo javnosti, obzirom da nije kroz Zakon o državnom premjeru i katastru nepokretnosti preciznije definisano, podrazumijeva sistem dostupnosti „sve svakome“ što je u direktnoj suprotnosti sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, što upućuje na neophodnost usaglašavanja koalizacionih normi ova dva zakona; da proaktivni pristup informacijama, obavezuje organe vlasti da na svojoj internet stranici objave informacije koje se, između ostalog, odnose i na javne registre i javne evidencije ali je organ vlasti dužan da na odgovarajući način zaštiti lične podatke koji su od značaja za privatnost u skladu sa zakonom ; cijenimo da javno objavljivanje JMBG imaoča prava na nepokretnost u stambenim zgradama, na internet stranici Uprave za nekretnine, pretragama putem ključeva po broju parcele i broju lista nepokretnosti, otvara mogućnost njihovih daljih zloupotreba, ukazuje se na neophodnost njihovog uklanjanja, smatrajući da softversko rješenje može prilagoditi navedenom zahtjevu.

Uprava za nekretnine Crne Gore je postupajući po zapisniku o inspekcijskom nadzoru otklonila nepravilnosti na koje je ukazano, na način što se na internet stranici www.uzn.me više ne prikazuju podaci koji se odnose na matični broj i adresu imaoča prava kao i da se pretragom po broju parcele i lista nepokretnosti, ne može izvršiti pregled podataka vezanim za JMBG i adresom. Agencija je, tim povodom dana 12.06.2013. godine uputila saopštenje za javnost.

Odbor za antikorupciju Skupštine Crne Gore je na osnovu predstavke NVO MANS, u vezi uklanjanja matičnih brojeva sa internet stranice CRPS i Uprave za nekretnine ,dana 27.12.2013. godine održao konsultativno saslušanje ministra

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

finansija, direktora Poreske uprave i Uprave za nekretnine i predsjednika Savjeta Agencije. Na Odboru je donesen zaključak da nije bilo zloupotrebe u vezi predmetne predstavke, čime je potvrđen stav Agencije da je objavljivanje (na internet stranici) JMB u suprotnosti sa članom 2 stav 2 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, koji propisuje, "da se lični podaci ne mogu obrađivati u većem obimu nego što je potrebno da bi se postigla svrha obrade niti na način koji nije u skladu sa njihovom namjenom, čime se narušava načelo srazmjernosti, garantovano i Ustavom Crne Gore, koji propisuje da je dozvoljeno obrađivati samo one podatke koji su očigledno potrebni i primjereni za postizanje zakonske namjene obrade ličnih podataka .

10.2. Vanredni nadzor

Vanredni nadzori su izvršeni na osnovu podnesenih zahtjeva za zaštitu prava ili inicijativa za vršenje nadzora, ili kada je u postupku po službenoj dužnosti ocijenjeno da je za rješavanje konkretnog predmeta neophodno izvršiti nadzor subjekata nadzora. Imajući u vidu karakter, odnosno prioritet postupanja, Agencija je u cilju što efikasnijeg rješavanja problema, prevashodno vodila računa da postupi po svim zahtjevima građana i time spriječi povredu privatnosti nezakonitom obradom ličnih podataka.

U 2013. godini izvršena su ukupno **63** vanredna nadzora. U oblastima turizma i trgovine, ciljanom kontrolom obrade ličnih podataka putem video nadzora, kao i evidencija o korisnicima usluga izvršeno je **32** nadzora i to kod sljedećih subjekata;

- HTP „Lučić", Budva;HTP „Albatros", Ulcinj;HTP „Otrant", Ulcinj;HTP „Olimpik", Ulcinj;HTP „Bella Vista", Bečići;HTP „Dubrava", Budva;HTP „Queen of Montenegro", Bečići;Ugostiteljski objekat „Kontura", Bijelo Polje;MN Month, pekara „Nord", Bijelo Polje;HTP „Lučić", Budva;HTP „Monte Cristo", Kotor;HTP „Astorija", Kotor;HTP „Vardar", Kotor;HTP „Sun resort", Herceg Novi;HTP „Delfin", Bijela;Hotel „Durmitor", Bijelo polje;Hotel Il Sole, Berane;Hotel MB Dvori, Bijelo Polje;Hotel „Philia", Podgorica;Hotel M Nikić, Podgorica;Hotel „Eminent", Podgorica;Hotel „Ramada", Podgorica;Hotel „Aurel", Podgorica;Hotel „Alexandar lux",

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

Podgorica; Hotel "Aria", - Podgorica; Hotel „Ambiente“-Podgorica Hotel „Garni Holidey“- Podgorica; Hotel „Bojatours Lux“ Podgorica; Hotel „Lovćen“ Podgorica; Hotel „Keto“ D.O.O. "Bošković Group" Podgorica; Hotel "Kerber" Podgorica; Hotel „Ambasador“, Podgorica.

Kod većine kontrolisanih subjekata kao jedna od nepravilnosti konstatovana je uglavnom postavljanje sistema video nadzora bez prethodno donesene Odluke o uvođenju video nadzora sa jasnim razlozima za uvođenje video nadzora; u nekoliko slučajeva korišćen je pristup snimcima video nadzora preko interneta; u objektima gdje su, zbog prirode posla i rizika po lica i imovinu) dozvoljene video kamere (kuhinja, šank, magacinski prostor) nije pribavljeni mišljenje zaposlenih; u mnogim objektima ne postoji vidno obavještenje da se vrši video nadzor ; pojedine kamere snimaju u većem obimu što je protivno članu 2 stav 2 Zakona,

U okviru vanrednih nadzora Agencija kao nadzorni organ, vrši nadzor po incijativi i zahtjevima za zaštitu prava. Ukupno je izvršeno po ovom osnovu 32 nadzora.

Agencija je obavezna da po podnesenom zahtjevu za zaštitu prava najkasnije u roku od osam dana sačini zapisnik o utvrđenom činjeničnom stanju kod rukovaoca zbirki ličnih podataka i drugi subjekata ukoliko je to potrebno. Zapisnik se dostavlja podnosiocu zahtjeva za zaštitu prava i rukovacu ličnih podataka, koji mogu u roku od osam dana od prijema zapisnika, podnijeti prigovor Savjetu Agencije. Na ovaj način definisan je postupak kojim se na brz, kratak i efikasan način utvrđuje činjenično stanje i preduzimaju mjere, ukoliko je došlo do povrede prava .

Kontrolori su izvršili vanredni nadzor na osnovu 29 naloga , od tog broja na osnovu Inicijativa za vršenje nadzora **18** nadzora i **11** nadzora po zahtjevima za zaštitu prava i po tom osnovu izvršila 32 nadzora kod subjekata kontrole, i to:

10.2.1. Postupanje po službenoj dužnosti, na osnovu izjave za javnost Specijalnog tužioca Đurđine Nine Ivanović, datoј po ovlašćenju Vrhovnog državnog tužioca Crne Gore Ranke Čarapić, dana 12.01.2013. godine, a vezano za objavlјivanje podataka o zdravstvenom stanju M.LJ. povodom slučaja CKB.

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

10.2.2. Postupanje po službenoj dužnosti, a na osnovu objavljivanja tekstova u dnevnom listu „Dnevne novine“, dana 30.11.2012 godine, u broju (403), na trećoj strani, pod naslovom: „Vesna Medenica operisana u Ženevi“, kao i vikend izdanju od 1-2.12.2012 godine, u broju (404), na trećoj strani, pod naslovom: „Medenica na operaciji o svom trošku“, a vezano za objavljivanje podataka o zdravstvenom stanju M.V.

10.2.3. Postupanje po službenoj dužnosti, vezano za provjeru dostave telefonskih listinga po nalogu Uprave policije (suda).

10.2.4. Postupanje po službenoj dužnosti, vezano za eventualnu povredu odredaba Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, a povodom objavljivanja dokumenta koji sadrži lične podatke određenog broja lica u dnevnim novinama „Dan“ od 04.03.2013. godine.

10.2.5. Postupanje po službenoj dužnosti, a povodom navoda zamjenika glavnog urednika dnevnog lista „Dan“ Nikole Markovića, da postoji osnovana sumnja o neovlašćenoj obradi ličnih podataka koja se sprovodi u Odsjeku za posebne provjere Uprave policije Crne Gore, (objavljenom u listu „Blic“ od 25.02.2013.god pod naslovom „Tužilaštvo još ne istražuje prislушкиvanje novinara“).

10.2.6 . Postupanje po Zahtjevu za zaštitu prava, upućenog od strane N.N. fizičkog lica iz Podgorice, od 19.02.2013. godine, vezano za izdavanje potvrde za povraćaj robe, prilikom kojeg je izvršen uvid u ličnu kartu.

10.2.7. Postupanje po Zahtjevu za zaštitu prava F.M. fizičkog lica iz Kolašina, a povodom objavljivanja teksta u dnevnom izdanju lista „Vijesti“, od 09.04.2013.god., pod naslovom „Kolašin: Zakopali ratne sjekire, pa povadili šipke“,

10.2.8. Postupanje po Zahtjevu za zaštitu prava NN lica, od 15.04.2013. godine, a vezano za objavljivanje ličnih podataka u specijalnom dodatku dnevnog lista „Dan“ broj 5098 od 10.04.2013. godine, u tekstu pod naslovom „Za 12000 građana švercovali biračko mjesto“

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

10.2.9. Postupanje po Inicijativi za vršenje nadzora u privrednom društvu Željeznički prevoz Crne Gore – video nadzor

10.2. 10. Postupanje po Zahtjevu za zaštitu prava L.F., L.S., L.Fa. iL.Sa., od 12.05.2013.god., upućenog od strane punomoćnika S.V., advokata iz Podgorice., vezano za obradu ličnih podataka u tekstu “ Glasačima švercovaši i pol i ime” od 10.04.2013.godine

10.2.11. Postupanje po Zahtjevu za zaštitu prava od 16.05.2013 godine, vezano za navode podnosioca zahtjeva, da je mobilni operator M:TEL, kao i lice ili lica na čiji zahtjev je, bez saglasnosti lica čiji se podaci odnose, neovlašćeno koristio lične podatke.

10.2.12. Postupanje po Zahtjevu za zaštitu prava od 27.05.2013.god. upućenog od strane punomoćnika S.Ž. iz Podgorice, u ime maloljetnog sina J.Ž.

10.2.13. Postupanje po Inicijativi za zaštitu prava upućene od strane Sudskog Savjeta Crne Gore, dana 17.06.2013. godine, vezano za preduzimanje zakonskih mjera od strane Agencije protiv fizičkog lica M.M. iz Bara, zbog navodne nezakonite obrade ličnih podataka iz zdravstvenog kartona S. K, sudsije Osnovnog suda u Baru.

10.2.14. Postupanje po inicijativi Agencije za nadzor osiguranja od 06.06.2013. godine, a vezano za zaštitu prava osiguranika T.A. na rad društva za posredovanje “WVPCG” doo Budva i društva za osiguranje ”Grawe osiguranje” AD Podgorica, broj XXXX od 16.04.2013.god, a koja se odnosi na dostavljanje kopije Ponude za zaključenje ugovora o osiguranju života, brojXXXX, Osnovnom sudu u Kotoru.

10.2.15. Postupanje po službenoj dužnosti, po inicijativi od 14.05.2013. godine, a vezano za objavljivanje ličnih podataka određenog broja fizičkih lica-birača, u štampanom izdanju dnevnog lista “Dan” od 18.04.2013. godine.

10.2.16. Postupanje po Inicijativi za vršenje nadzora od 14.05.2013 godine, vezano za objavljivanje ličnih podataka fizičkih lica u štampanom izdanju dnevnog lista „Dan” od 19.04.2013 godine.

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

10.2.17. Postupanje po Inicijativi za vršenje nadzora od 14.05.2013. godine, a vezano za objavljivanje ličnih podataka određenog broja fizičkih lica-birača, u štampanom izdanju dnevnog lista “Dan” od 17.04.2013. godine.

10.2.18. Postupanje po Zahtjevu za zaštitu prava od 24.06.2013 godine, vezano za navode podnosioca zahtjeva, “da rukovalac zbirke ličnih podataka M:TEL d.o.o. i rukovalac zbirke ličnih podataka Telenor d.o.o., kao i lice ili lica na čiji zahtjev su, bez saglasnosti lica na koje se podaci odnose, neovlašćeno koristili lične podatke koji uživaju zaštitu”.

10.2.19. Postupanje po zahtjevu za zaštitu prava od 22.07.2013.godine od podnosioca. R.L. vezano za objavljivanje privatnog e-maila, upućenog ministru zdravljia Dr. Miodragu Radunoviću u dnevnim novinama “Vijesti”, pod naslovom “Imao bih i Dušku što reći”

10.2.20. Postupanje po Inicijativi Gradske alijanse i Nove srpske demokratije vezano za postupak kandidovanja za elektore u Elektorskoj skupštini Srpskog nacionalnog savjeta.

➤ Dopunski nadzor po osnovu Rješenja Savjeta Agencije br. 2876/13 od 07.08.2013.

10.2.21. Postupanje po Inicijativi za vršenje nadzora od strane Nove srpske demokratije, vezano za postupak kandidovanja elektora za Elektorsknu skupštinu Srpskog savjeta u Crnoj Gori

10.2.22. Postupanje po Incijativi za vršenje nadzora upućenog od strane Sindikata Uprave policije Crne Gore od 02.08.2013.god. a odnosi se na nedostavljanje elektronske evidencije o visini ostvarenih članarina, ostvarenih prava članova sindikata i ostalih evidencija, vezanih za rad sindikalne organizacije Sinikata Uprave policije

10.2.23. Postupanje po službenoj dužnosti, vezano za utvrđivanje činjeničnog stanja povodom izjave Izvršnog direktora NVO “MANS” Vanje Ćalović „Mitrić je

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

u nalazu napisao da je Mićunović senilan, konfuzan i nesrećan starac koji jadno živi”, koja je objavljena u dnevnom listu “Dan” od 29. 06. 2013. godine

10.2.24. Postupanje po Zahtjevu za zaštitu prava od 21.10.2013 godine, vezano za vršenje obrade podataka putem Video nadzora u JU Srednjoj elektrotehničkoj školi „Vaso Aligrudić”- Podgorica.

10.2.25. Postupanje po Zahtjevu za zaštitu prava od 30.10.2013. godine, vezano za obradu ličnih podataka putem video nadzora u teretani XL Sport studio u ulici Mitra Bakića bb. Podgorica.

10.2.26. Postupanje po Inicijativi za vršenje nadzora od 05.07.2013. godine, vezano za navode iz teksta objavljenog na Web portal “Vijesti” od 04.07.2013 godine, a koji se odnosi na informaciju, da Željeznička infrastruktura Crne Gore A.D.- Podgorica vrši obradu podataka radi evidencije prisutnosti na poslu putem biometrijskih mjera, odnosno skeniranja otiska prsta.

10.2.27. Postupanje po Incijativi za vršenje nadzora upućenog od strane “Beppler& Jacobson Montenegro” Budva od 13.08.2013.god , u okviru kojeg posluje hotel Avala, a odnosi se na postavljene video kamere na fasadi Hotela “Avala” d.o.o.

10.2.28. Postupanje po Zahtjevu za zaštitu prava upućenog od strane V.Š. iz Podgorice od 22.11.2013.god zbog, vezano za obradu istaknutog JMBG na Eko bussines kartici za gorivo Uprave za inspekcijske poslove,.

10.2.29. Postupanje po Inicijativi za vršenje nadzora upućene od strane odbornice PZP-ea u Skupštini Glavnog grada Podgorice B.B., vezano za obradu ličnih podataka u akciji Glavnog grada podgorice „Evidentiramo- rješavamo” .

S tim u vezi, na osnovu 29 službenih naloga za vršenje nadzora, nakon utvrđenog činjeničnog stanja , zapisnički je konstatovano da u **14** predmeta nije bilo nepravilnosti u obradi ličnih podataka, u jednom je ukazano da rukovalac nije postupio po Rješenju Agencije. U svakom pojedinom slučaju kada su utvrđene povrede Zakona, naložene su sljedeće mjere:

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

- u **5** slučajeva je zapisnički naloženo da se isprave **nepravilnosti** u obradi ličnih podataka;
- u **8** slučajeva je zapisnički naloženo brisanje ličnih podataka koji su obrađivani bez pravnog osnova shodno članu 10 stav1 i čl. 13 stav 1 Zakona;
- u **3** slučaja su obrađivani podaci u većem obimu što je suprotno članu 2 stav 2 Zakona, naloženo je brisanje ličnih podataka.

Subjekti nadzora , u 2013. godini, ukupno su podnijeli 12 Prigovora na zapisnike o izvršenom nadzoru. Odlučujući po Prigovorima, Savjet Agencije je donio 7 Rješenja kojim su prigovori usvojeni, dok su Rješenjem 5 odbačena kao neosnovana. U upravnom sporu , postupajući po primjedbama Presude Upravnog suda, a u vezi Prigovora na zapisnik , Savjet Agencije je donio dva rješenja; jednim se prigovor usvaja, a drugim odbija kao neosnovan. Saglasno ovlašćenju iz člana 71 stav 1 Zakona, Agencija je Rješenjem naredila: u 1 slučaju brisanje ličnih podataka prikupljenih bez pravnog osnova, u 2 slučaja obustavu dalje obrade ličnih podataka, dok je u 5 naloženo Odsjeku za nadzor da izvrši ponovni odnosno dopunski nadzor. U jednom slučaju Savjet se oglasio nенадлеžним jer je po istom u toku sudski postupak..

Protiv rješenja koje je donijela Agencija nije moguće uložiti žalbu ali je dopušteno pokretanje upravnog spora, u svrhu preispitivanja njegove zakonitosti. U ovom izvještajnom razdoblju nezadovoljne stranke podnijele pred Upravnim sudom 6 tužbi protiv rješenja koje je donijela Agencija . Jumedia Mont“ d.o.o. podnijela je 4 Tužbe , po jednu Vrhovno državno tužilaštvo Crne Gore i Komisija za sprječavanje sukoba interesa. S tim u vezi izrađeno je 6 Odgovora na tužbe koji su zajedno sa spisima predmeta dostavljeni na nadležno postupanje Upravnom суду.

U trenutku podnošenja ovog Izvještaja , Agencija je primila presudu Upravnog suda U.br.2206/13 od 19.02.2014. godine po tužbi Komisije za sprječavanje sukoba interesa kojom se tužba odbija. Sud je u obrazloženju presude našao da Agencija ima pravilan stav da Komisija za sprječavanje sukoba interesa ne može objaviti kompletan izvještaj o imovini i prihodu javnih funkcionera, kako je to sam funkcioner prijavio, već mora voditi računa o poštovanju Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, kao i o podacima koji nijesu u vezi sa funkcijom.

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

Navedenom presudom Upravnog suda stvara se sudska praksa u ovom pravnom području, koja će se primjenjivati u svim drugim slučajevima u radu ove Agencije.

11. ANALIZA STANJA ZAŠTITE LIČNIH PODATAKA

Oblast zaštite ličnih podataka zavrijeduje maksimalnu podršku i razumijevanje crnogorskog društva uopšte, naročito najznačajnijih institucija sistema, imajući u vidu njen značaj na putu Crne Gore ka evroatlanskim integracijama. Adekvatna zaštita ličnih podataka jedan je od izazova sa kojima se Crna Gora mora ozbiljno suočiti na putu pristupanja evropskoj Uniji. S tim u vezi, u Izvještaju Evropske komisije o stanju ljudskih prava za 2013. godinu je navedeno da je u cilju poboljšanja stanja zaštite ličnih podataka Agencija počela realizovanje mjera propisanih Akcionim planom za Poglavlje 23-Pravosuđe i osnovna prava.

Agencija ocjenjuje da se iz zahtjeva za davanje mišljenja o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti upućenih Agenciji, zahtjeva za zaštitu prava, izvršenih redovnih i vanrednih nadzora, davanje saglasnosti na automatske zbirke ličnih podataka, davanje saglasnosti za iznošenje ličnih podataka van teritorije Crne Gore, te i neposredne komunikacije sa rukovaocima zbirki ličnih podataka, predstavnicima državnih organa, organa državne uprave, lokalne samouprave, javnih preduzeća, privrednih društava i drugih pravnih lica, NVO sektora i pojedinaca, norme Zakona uglavnom poštuju i da se primjenjuju međunarodni standardi u oblasti zaštite ličnih podataka, dok su pojedinačni slučajevi koji se odnose na kršenja ovog prava posljedica neodovoljnog poznavanja odredbi pomenutog Zakona, kao i primjene pojedinih zakona koji su donešeni ranije, a još uvijek nisu usaglašeni sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

U izvještajnom periodu Agencija je funkcionalisala sa relativno malim brojem zaposlenih, koji se kreće u nivou 50% od ukupnog broja planiranih radnih mesta.

Agencija se principijelno odnosila prema svim zahtjevima za zaštitu prava građana i prema inicijativama za vršenje nadzora po službenoj dužnosti bez izuzetka, postupajući objektivno i nepristrasno uz dosljednu primjenu zakonskih odredbi u oblasti zaštite ličnih podataka. Bez obzira na okolnost ko podnosi inicijativu a ko

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

je subjekt nadzora vodilo se prije svega računa o tome da je Agencija samostalan i nezavisan organ, te da je servis građana u zaštiti njihovih prava. Smatramo da građani nedovoljno poznaju svoje pravo na zaštitu ličnih podataka, zato ćemo u skladu sa mogućnostima nastaviti sa podizanjem nivoa svijesti građana, kako bi se obraćali Agenciji uvijek kada smatraju da su im ugrožena prava.

Moramo prihvati kao realnu okolnost da se nadzorima koje sprovodi Agencija ne može uvesti red u oblasti obrade ličnih podataka putem video nadzora. Sistemski pristup ovom problemu kroz izmjenu zakonske regulative smatramo neophodnim korakom kako bi se pristupilo efikasnijem uvođenju reda u ovoj oblasti. Navedena ocjena odnosi se na video nadzor instaliran u okviru unutrašnjosti uglavnom objekata u oblasti ugostiteljstva dok u dijelu instaliranja video nadzora na otvorenom prostoru nema izraženih problema. Nepravilnosti koje su konstatovane u najvećem broju sprovedenih nadzora, tiču se nezakonito postavljenog video nadzora, kao neadekvatne obrade ličnih podataka. Zabrinjavajuća je okolnost da gotovo i da nema nadzora u kojima nijesu utvrđene nepravilnosti, što znači da izostaje onaj bitan segment dobrovoljnog poštovanja propisa propisanih zakonom o zaštiti podataka o ličnosti Agencija čemu teže zaposleni u Agenciji. Istovremeno optimizam uliva činjenica da većina kontrolisanih subjekata nadzora poštuje naloge Agencije što znači da dobrovoljno ispoštuju naloge u smislu otklanjanja nepravilnosti koje se uglavnom odnose na obradu ličnih podataka u u većem obimu nego što je to potrebno da bi se postigla svrha njihove namjene. Iz podnesenih zahtjeva za zaštitu prava građana, zaključuje se da su isti ukazivali uglavnom na obradu ličnih podataka bez njihove predhodne saglasnosti odnosno suprotno zakonu. Kao što smo istakli i u predhodnom izvještaju smatramo da stepen rizika kao posljedice masovnog uvođenja video nadzora, već odavno možemo slobodno istaći, dobija karakter stihije na koju Agencija nema bitan uticaj imajući u vidu ograničene kapacitete i neadekvatnu zakonsku regulativu.

Pored video nadzora pojava ugrožavanja privatnosti putem direktnog marketinga dobija na intenzitetu razvojem novih informacionih i komunikacijskih tehnologija pored pozitivne ima i negativnu stranu djelovanja iz razloga što se masovnim korišćenjem savremenih sredstava komunikacije sa potencijalnim kupcem odnosno korisnikom usluga, kompanije, u borbi za profitom, ne poklanjaju dovoljno pažnje zaštiti ličnih podataka potencijalnim kupcima svojih proizvoda. U dosadašnjoj

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

praksi jasno je prepoznata ova pojava koja predstavljaja ne mali rizik u oblasti zaštite ličnih podataka u Crnoj Gori. Zato Agencija mora posvetiti posebnu pažnju takvim pojavama.

Zaštita ličnih podataka nije samo nadležnost Agencije. Krivičnim zakonikom Crne Gore su predviđeno i krivična djela koja se tiču povreda prava privatnosti . S tim u vezi, posebno treba uzeti u razmatranje da li neka kršenja odredbi Zakona o zaštiti podataka o ličnosti imaju elemenata krivičnog djela. U neposrednoj komunikaciji sa Vrhovnim državnim tužiocem i predsjednikom Vrhovnog suda ukazali smo potrebu da se krivična djela predviđena u Krivičnom zakoniku koja se odnose na povredu prava na privatnost u izvještajima pomenutih državnih organa prikazuju kao posebna cjelina kako bi se moglo sagledati pokretanje krivičnih postupaka, odnosno donošenja pravosnažnih presuda u vezi sa povredom prava privatnosti.

Agencija u kontinuitetu ulaže napore da se predstavi kako stručnoj tako i laičkoj javnosti nudeći zaštitu građanima u svim situacijama kada posumnjaju da se njihovi lični podaci ne obrađuju i ne štite na adekvatan način. Simbolična sredstva koja nam stoje na raspolaganju koja su namijenjena za podizanje nivoa svijesti svih kategorija rukovalaca zbirki i građana čija prava mogu biti povrijeđena, jesu limitirajući faktor kada su u pitanju javne kampanje, ali Agencija uspješno pronalazi način da se predstavi javnosti kao servis građana.

I u protekloj godini smo se trudili da zadobijemo povjerenje predstavnika NVO sektora odgovornim odnosom prema inicijativama koje su dolazile i sa jedne i sa druge strane.Zato ćemo se truditi da gradimo nove mehanizme saradnje sa NVO organizacijama u Crnoj Gori.

Valja napomenuti da je Agencija u 2012. godini pred Ustavnim sudom Crne Gore pokrenula Inicijativu za ocjenu ustavnosti člana 257 Zakonika o krivičnom postupku. Odlukom Ustavnog suda Crne Gore U br. 90-08 i 96-08 od 18.07.2013. godine, osporena je odredba tadašnjeg člana 230 stav 2 Zakonika o krivičnom postupku kojom je policiji data diskreciona ocjena, da bez ograničenja, od operatera elektronskih komunikacionih mreža i usluga, koji vode službenu evidenciju o identifikaciji pretplatnika i registrovanih korisnika fiksne i mobilne telefonije, pribavlja podatke o datumu, vremenu početka i završetka komunikacije i

Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka

dužini trajanja komunikacije, lica za koje postoje osnovi sumnje da je počinilo krivično djelo (..), tj. da vrši tajni elektronski nadzor telekomunikacija. Načelo sudskog nadzora, iz navedene odredbe Ustava, po ocjeni Ustavnog suda podrazumijeva, da je sud jedini organ koji je ovlašćen za odobravanje primjene ovih mjera, odnosno da samo sud može dozvoliti odstupanja od tajnosti. Osporenim dijelom odredbe ,koji je analogan članu 257 stav 2 važećeg Zakonika, narušava se nepovredivost prava tajnosti telefonskih razgovora, ne samo lica za koje postoje "osnovi sumnje" (..), već posredno i svakog trećeg lica (protiv kojeg nijesu određene mjere tajnog nadzora), sa kojim to lice ostvaruje kontakt putem telefona.

Smatramo, takođe, da je neprihvatljiva praksa državnih organa, organa državne i lokalne uprave koju karakteriše nezainteresovanost da se predstavnici Agencije ne uključuju i kontaktiraju prilikom izrade zakona i drugih propisa kojima se reguliše obrada ličnih podataka. S tim u vezi, neophodno je da nadležni državni organi i skupštinska radna tijela uključe Agenciju u postupku pripreme propisa koji se odnose na zaštitu ličnih podataka. Predstavnici Agencije u komunikaciji sa starješinama organa državne uprave ukazali su na značaj izmjene zakona u dijelu koji se odnosi na obradu ličnih podataka u odnosu na analize većeg broja zakona koje je Agencija ranije uputila resornim ministrstvima i Vladi Crne Gore.

Na kraju ističemo da mediji često objavljaju lične podatke u povećanom obimu u trci za aktuelnošću često se stavlaju u ulogu nekih drugih državnih organa. Takođe, i kod državnih organa, organa državne uprave i NVO primjećujemo naglašenu zainteresovanost da se lični podaci posredstvom objavljivanja obrađuju u većem obimu nego što je to potrebno da bi se ostvarila svrha obrade.

12. PLANIRANE AKTIVNOSTI

U 2014-toj godini Agencija će sprovoditi aktivnosti u skladu sa Planom rada za 2014godinu koje se odnose na:

- Razvoj i unapređenje Registra Agencije zbirki ličnih podataka Agencije u oblasti zaštite ličnih podataka;
- Razvijati saradnju sa nadležnim državnim organima u postupku pripreme propisa koji se odnose na zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama;
- Razvijati unapređenje međunarodne saradnje kroz nastavak procesa zaključivanja Memoranduma i Deklaracija o saradnji, kojima se definišu budući odnosi sa Agencijama iz regionala i šire ;
- Obezbijediti prisustvo na domaćim i međunarodnim skupovima;
- Organizovati seminare i obuke na temu unapređenja zaštite ličnih podataka, , samostalno i u saradnji sa drugim organima i organizacijama;
- Intenzivirati aktivnosti na podizanju nivoa svijesti o laičke i stručne javnosti kroz izradu publikacija i dr.